

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի
նախարարության

«ՆՈՐ ԿԵՍԱՐԻԱՅԻ ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ-ի
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

2023_2028թթ.

ԴՊՐՈՑԻ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ՊԱՇՏՈՆԻ
ՀԱՎԱԿՆՈՐԴ՝
ՆԱՐԻՆԵ ԱԼԲԵՐՏԻ ԽՇՈՅԱՆ

2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Զարգացման ծրագրի կառուցվածքային սխեման

Նախաբան

1. Ուսումնական հաստատության բնութագիրը

2. Դպրոցի առաքելությունը

3. Կրթական կարիքների նկարագիրը

4. Հաստատության հիմնախնդիրները. դրանց հաղթահարման ուղիները

5. Իրավիճակի վերլուծությունը, ուժեղ և թույլ կողմերը

5.1 Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների վերլուծությունը

5.2 Ուսումնական հաստատության նյութատեխնիկական բազայի վերլուծություն

5.3 Հաստատության կառավարման մարնի և տնօրենի համագործակցության վերլուծությունը

5.4 Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակների ներկայացումը

5.5 Օգտագործվող ՏՀՏ և կրթական այլ տեխնոլոգիաների

ու նորարարությունների ներկայացումը, դրանց տեղն ու դերը դպրոցի զարգացման գործում

5.6 Զափոռոշային պահանջներին համապատասխան կրթության որակի վերլուծությունը

5.7 Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի վերլուծությունը

5.8 Հալածանքի, օտարման և բռնության կանգարգելման գնահատման չափանիշներ

5.9 Համագործակցություն ծնողական համայնքի և գործընկերների հետ

5.10 Աշխատակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունների վերլուծությունը

5.11 Ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերի վերլուծությունը

6. Դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերի ամփոփ նկարագիրը

7. Նպատակների և խնդիրների սահմանումը

8. Սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացումն ապահովող գործողությունների և միջոցառումների ժամանակացույցը

8.1 Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարման պատասխանատուներ

9. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարման արդյունքները

10. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացման ռիսկերը

11. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցները եվ նյութատեխնիկական պարագաները

**12. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի իրականացման
վերահսկողության մեխանիզմները**

ՆԱԽԱԲԱՆ

Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի «Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի 2023-2028 թվականների զարգացման ծրագիրը կազմելիս առաջնորդվել եմ Հայաստանի Հանրապետության

«Սահմանադրություն»

«Կրթության մասին»

«Հանրակրթության մասին»

«Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին»

«Երեխայի իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքներով

«Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքով

Այլ օրենքներով և դրանցից բխող ենթաօրենսդրական ակտերով

Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքը ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը մասնագիտական պատշաճ պատրաստվածություն ունեցող և համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված անձի ձևավորումն է:

Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է, որը ՀՀ կառավարության ներկայացմամբ հաստատում է ՀՀ Ազգային ժողովը, և որի գլխավոր նպատակն է. գիտելիքի, մշակույթի, գիտակցության, հմտությունների համատարած, ներառական, նորարարական և հանրամատչելի զարգացման և յուրացման միջոցով ունենալ քաղաքակիրթ, ստեղծագործ, նախաձեռնող, կարողունակ և մրցունակ քաղաքացի, ում համար իրավունքների իրացումը նույնքան կարևոր է, որքան պարտականությունների կատարումը, որն առաջին հերթին իրեն է համարում սեփական բարեկեցության և առողջության պատասխանատուն:

Հայաստանի Հանրապետությունում վերջին տարիներին շարունակաբար իրականացվում են կրթության ոլորտի բարեփոխումներ, որոնք միտված են լուծելու կրթության ոլորտում առկա խնդիրները:

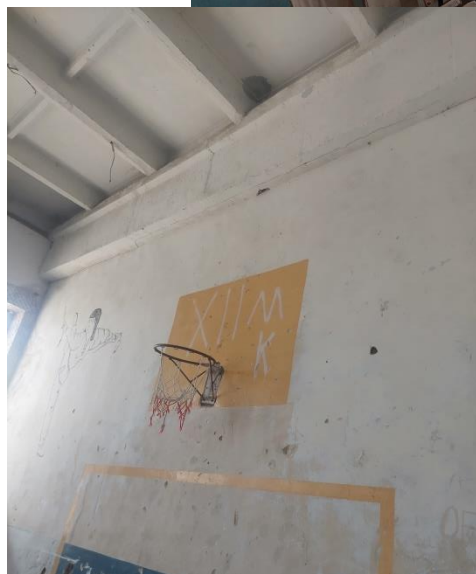
Դպրոցի զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ ԴԶԾ) արտացոլում է տվյալ դպրոցի զարգացման առնվազն 5 տարվա տեսլականը: Այն սահմանում է կոնկրետ նպատակներ և խնդիրներ, պլանավորում է այն կարևոր գործողություններն ու միջոցառումները, որոնք կնպաստեն սահմանված նպատակների աստիճանական իրականացմանը: ԴԶԾ-ն էապես տարբերվում է դպրոցի աշխատանքային պլանից, քանի որ այստեղ ներկայացված են ոչ թե ընթացիկ խնդիրները, այլ հանդես է գալիս որպես դպրոցի ռազմավարության պլանավորում, որն ուղղված է դեպի ապագան և ունի նորարարական ուղղվածություն:

«Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի 2023-2028թթ. Զարգացման ծրագիրը մշակվել է «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի և Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման պետական ծրագրի հիմնադրույթներին համապատասխան: Ծրագրի հիմքում դրվել են նաև ՀՀ Կառավարության կողմից հաստատված կրթության առանձին ոլորտների ռազմավարական ծրագրերը և զարգացման հայեցակարգերը: Հաշվի են առնվել նաև Նոր Կեսարիա գյուղի և դպրոցի առանձնահատկությունները:

1. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

- ✚ «Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ
- ✚ Հասցեն՝ ՀՀ Արմավիրի մարզ գյուղ Նոր Կեսարիա 14 փողոց, 20 շենք
- ✚ Էլ. փոստ՝ norkesaria@schools.am

- ✓ Աշխատողներ՝ 31
- ✓ Կազմակերպա-իրավական տեսակը՝ ՊՈԱԿ
- ✓ Իրավաբանական տեսակը՝ Ոչ առևտրային
- ✓ Տնօրեն՝ Գարան Պապոյան
- ✓ Դպրոցի ստեղծման տարեթիվը՝ 1974 թ.
- ✓ Ուսումնական հաստատության տարածքը ցանկապատված է և անվտանգ սովորողների ազատ տեղաշարժման համար, պետք է նշեմ, որ տեղ-տեղ ցանկապատը բացակայում է, որի պատճառով գյուղացիների անասուններն անխոչընդոտ մուտք են գործում դպրոցի տարածք: Դա էլ իր հերթին վտանգ է ներկայացնում աշակերտների անվտանգության համար:
- ✓ Տարածքը մեկուսացված է և հեռացված ավտոճանապարհային գոտուց, աղմուկի, օդի աղտոտման աղբյուրի հանդիսացող արդյունաբերական կամ այլ օբյեկտներից: Արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատության շենքին:
- ✓ Ուսումնական հաստատության տարածքը մաքուր է:
- ✓ Ուսումնական հաստատության շենքը մասնակի վերանորոգված է:
- ✓ Ուսումնական հաստատության կահույքը բարվոք վիճակում չէ:

✓ Ուսումնական հաստատությունում մշակված և առկա է սովորողների ու անձնակազմի տարիանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները: Ուսումնական հաստատության նախասրահում բոլոր հարկերում, դասասենյակներում փակցված են տարիանման պլան-սխեմաներ՝ համապատասխան գունային ցուցասլաքներով: Տարիանման ուղիներն ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով: Սակայն շենքը չունի ապաստարան, ինչը ևս խնդիր է:

✓ **Մուտքերի թիվը՝** 1 գլխավոր(2 դուռ), 1 ետնամուտք(1 երկաթե դուռ)

✓ Դպրոցն ունի մանկավարժական խորհուրդ, ծնողական խորհուրդ և աշակերտական խորհուրդ:

✓ Թույլատրելի սահմանային տեղեր.

Տարրական՝ 90 սահմանային տեղ

Հիմնական՝ 145 սահմանային տեղ

Ավագ՝ 70 սահմանային տեղ

✓ Առկա է միայն մեկ մասնագիտական դասասենյակ՝ տղաներին «Տեխնոլոգիա» դասավանդելու համար

✓ Դպրոցն ունի ներառական կրթության համակարգ, ԿԱՊԿՈՒ 7 աշակերտ, 2 ուսուցչի օգնական, որոնցից մեկը գտնվում է ֆիզարձակուրդում

✓ Հոգեբան և հատուկ մանկավարժ տրամադրում է ՏՄԱԿ-ը, չունենք սոց.մանկավարժ

✓ Ռեսուրս սենյակ՝ առկա չէ

✓ Հեռավար կրթության դեպքում օգտվում են Teams, Zoom հարթակից

✓ Շարունակական վերապատրաստվող ուսուցիչներ՝ 4,

✓ Կամավոր ատեստավորմանը անցած տարի մասնակցել է մեկ ուսուցիչ ով հավաքել է ցածր միավոր, իսկ այս տարի դիմել են երկու ուսուցիչ

✓ Զեռուցման եղանակը՝ լոկալ ջեռուցման ցանց: Սակայն ջեռուցվում է միայն 1-ին մասնաշենքը, իսկ 2-րդ և 3-րդ մասնաշենքերը միացված չեն ջեռուցման համակարգին

✓ Առանձնասենյակներ՝

✓ 1 տնօրենի կաբինետ, 1 ուսուցչանոց, 1 ուսուցչի օգնականի համար նախատեսված:

- ✓ Լաբորատորիա(ներ)՝ 4
- ✓ Առարկայական սենյակ /կաբինետ՝
- ✓ 1 մոնիտորի սենյակ S2S-ի դասավանդման համար
- ✓ Ինտերնետ կապի առկայությունը՝ առկա է, սակայն թույլ է
- ✓ Բացօթյա սպորտհրապարակ՝ 1, անմխիթար վիճակում
- ✓ Մարզադահլիճ՝ 1, անմխիթար վիճակում
- ✓ Հանդիսությունների դահլիճ՝ 1, անմխիթար վիճակում
- ✓ Արհեստանոց՝ առկա չէ
- ✓ Բուժկետ ՝ առկա չէ, անհրաժեշտության դեպքում դիմում ենք տեղի ամբուլատորիա, կա առաջին բուժօգնության պայուսակ, որի պատասխանատուն ԴԱԿ-ն է
- ✓ Ճաշարան՝ 1, առկա է տաք սնունդ նախակրթարանի և մինչև 4-րդ դասարանի աշակերտների համար
- ✓ Հանդերձարան (ներ)՝ առկա չէ
- ✓ Զուգարան (ներ)՝ 3՝ (1՝ ներսում, 1՝ դրսում, 1՝ նախակրթարանում)
- ✓ Տեխնիկական նշանակության այլ սենյակներ՝ 3
- ✓ Համակարգիչներ՝ 6
- ✓ Հեռախոսներ՝ առկա չեն
- ✓ Գրադարան (ներ)՝ 1, անմխիթար վիճակում
- ✓ Աշխատողների թիվը՝ 31
- ✓ Դասարանների թիվը՝ 12
- ✓ Աշակերտների թիվը 2022-2023 ուստարում՝ տարվա սկզբին ՝ 221, ուստարվա ավարտին՝ 220
- ✓ Մանկավարժական աշխատակազմի բոլոր ուսուցիչներն ունեն բարձրագույն կրթություն:

Ուսուցիչների տարիքային բաշխվածությունը					
	25-29	30-39	40-49	50-59	60 և ավելի
2018-2019	7	7	0	1	4
2019-2020	9	6	0	1	4
2020-2021	8	7	0	1	1
2021-2022	2	14	1	0	2
2022-2023	1	11	2	3	1

ՀԱՍՏԻՔԱՑՈՒՑԱԿ

h/h	Հաստիքային միավորի անվանումը	Հաստիքային միավոր
	ՀՈՒՀ վարչական անձնակազմ	
1	Տնօրեն	1
2	Տնօրենի ուսումնական աշխատանքի գծով տեղակալ	1
3	Տնօրենի մասնագիտացված կրթական աջակցությունների գծով տեղակալ	
	Ընդամենը	2
	ՀՈՒՀ Մանկավարժական հաստիքներ	
1	Սովորողների հետ դաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպիչ	1
2	Նախնական գինվորական պատրաստվածության և անվտանգ կենսագործունեության ուսուցիչ	1
3	Նախակրթարանի դաստիարակ	1
	Ընդամենը	3
	ՀՈՒՀ Մանկավարժական աջակցություն մատուցող մանկավարժական հաստիքներ/ներառական/	
	Հատուկ մանկավարժ	1

	Սոցիալական մանկավարժ	
	Հոգեբան	
	Ուսուցչի օգնական	1.5
	Ընդամենը	2.5
1	ՀՈՒՀ Գլխավոր հաշվապահ	1
	ՀՈՒՀ Ուսումնաօժանդակ անձնակազմ	
1	Տնտեսության վարիչ	0.5
2	Գործավար	0.5
3	Գրադանավար	0.75
4	Գրադարանի վարիչ	
5	Քաղաքաշտպանության շտաբի պետ	0.5
6	Լաբորանտ	
7	Օպերատոր	0.5
8	Բանվոր, էլեկտրիկ, փականագործ, հյուսն	
9	Պահակ	2.25
10	Հավաքարար	1.5
11	Այգեպան	
12	Դռնապան	
13	Հնոցապան, վառարան վառող / 4ամիս,3դրույք/	
	Ընդամենը	6.5
	Ընդամենը հաստիքներ	15.0

Տվյալներ գրադարանային ֆոնդի մասին	
Գրադարանային ֆունդում առկա գրքերի/ բացառությամբ ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից երաշխավորված հիմնական դասագիրքերի/ ընդհանուր թիվը	6122

Գեղարվեստական գրքերի թիվը	3869
Տեղեկատվական գրքերի թիվը/բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն	116
Ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	2087
Ամսագրերի թիվը	39
Այլ	11

* Վերջին անգամ գրադարանային ֆոնդի նոր գրականությամբ համալրելու տարեթիվը՝ 03.05.2023թ.

** Գրադարանից միջինում ամսական օգտվողների թիվը՝ 75-80 անձ:

2.ԴՊՐՈՑԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Առաքելությունը կազմակերպության ցանկալի ապագայի
մտապատկերն է:

«Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքը սահմանում է.
«Հանրակրթություն անհատի, հասարակության և պետության շահերից բխող,
հանրակրթության պետական կրթակարգին համապատասխան անձի
ուսուցման և զարգացման գործընթաց է, որը նպատակաուղղված է երեխայի՝
սովորողի մտավոր, նրա անձի՝ որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը,
ինքնուրույն կյանքին նախապատրաստմանը, մասնագիտական կոդիտորոշմանը և
մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը»:

Այսօր անկախ Հայաստանում ազգային բովանդակությամբ կրթություն է
իրականացվում, և դպրոցն է որոշում կրթության ազգային բովանդակությունը:
Դպրոցը, որպես կրթության հիմնական և ամենաերկար փուլը, կրթության որակի
ապահովման առանցքային գործոնն է, որից կախված է յուրաքանչյուր անձի ինչպես
նաև հասարակության հետագա կյանքի հաջողությունը:

Ժամանակակից դպրոցի մոդելը պետք է համապատասխանի տնտեսության և
սոցիալական ոլորտի նորարարական զարգացման առաջատար նպատակներին,
ապահովի երկրի բարեկեցության աճը և նպաստի մարդկային ներուժի ձևավորմանը:
Մեր զարգացման ծրագիրը սահմանում է դպրոցի մի նոր գլխավոր նպատակ, այն է՝
կրթության դերի արժևորում, դպրոցի վարկանիշի բարձրացում, մասնագիտական
պատշաճ պատրաստվածություն ունեցող և համակողմանիորեն զարգացած,
հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված
անձի ձևավորումը:

Առաքելությունն իրատեսական դարձնելու գրավականներն են՝

- Փորձառու մանկավարժական համերաշխ կոլեկտիվը
- Համագործակցային աշխատանքը
- Համընդհանուր ներառական կրթության իրականացումը
- Ուսուցման արդյունավետ կազմակերպումը
- Կրթության որակի բարելավմանը միտված շարունակական, միջոցառումները՝ սեմինարներ, ժողովներ, բանավեճեր, վեբինարներ, վերապատրաստումներ
- Կրթության կազմակերպման միջավայրի շարունակական բարելավումը
- Դպրոցի ակտիվ ներգրավվածությունը սոցիալ-մշակութային միջոցառումներում
- Առկա մասնագետների մասնագիտական որակների շարունակական բարելավում
- Մանկավարժական համակազմի համալրում նոր փորձառու կադրերով
- Համակարգչային տեխնիկայի համալրում
- Ժամանակակից սարքերի և սարքավորումների ձեռքբերում
- Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների շարունակական համալրում և դասապրոցեսում վերջիններիս կիրառման ընդլայնում
- Լրացուցիչ վճարովի ծառայությունների կազմակերպում
- Արտադասարանական միջոցառումներում սովորողների ներգրավվածությունը (ճանաչողական այցեր, էքսկուրսիաներ, մասնագիտական կողմնորոշման նպատակով հանդիպումներ, բանավեճեր, քննարկումներ և այլն)
- Խրախուսման միջոցների հիմնում («Տարվա աշակերտ», «Տարվա շրջանավարտ» անվանակարգերը, շնորհակալագրեր՝ դպրոցասիրության և դպրոցը լավագույնս ներկայացնելու համար, շնորհակալագրեր հայրենիքի պաշտպանությանը մասնակցած շրջանավարտներին՝ դպրոցի սերմանած հայրենասիրական դաստիարակությանը հավատարիմ մնալու և հայրենիքի հանդեպ պարտքը պատվով կատարելու համար)
- Սովորողների մասնակցությունը միջազգային և հանրապետական մրցույթներին
- Լաբորատորիաների բարեկարգում

- Ռեսուրս սենյակի հիմնում
- Գույքի բարելավում
- Դպրոցի վերանորոգում և ընդհանուր պայմանների բարելավում

3. ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՐԻՔՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Միջնակարգ դպրոցի նպատակն իր սովորողներին ազգային հենքի վրա տարրական և հիմնական որակյալ կրթություն տալն է՝ ապահովելով բազմակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված քաղաքացիների ձևավորումը, որոնք կարող են իրենց կրթությունը շարունակել ավագ դպրոցներում, նախնական մասնագիտական (արեհեստագործական), միջնակարգ-մասնագիտական և այլ ուսումնական հաստատություններում:

Այսօր և՛ հասարակական գիտակցության, և՛ պետական քաղաքականության մեջ կրթությունը /հատկապես՝ որակյալ կրթությունը/ և դաստիարակությունը շարունակում են մնալ գերակայությունների շարքում՝ որպես ազգային արժեք և սոցիալ-տնտեսական առաջընթացի կարևոր գործոն: Յուրաքանչյուր երեխա կարող է սովորել՝ իր կրթական կարիքներին համապատասխան: Շատ կարևոր է կազմակերպել տարբերակված ուսուցում՝ ստեղծելով բարենպաստ պայմաններ յուրաքանչյուր երեխայի համար՝ ինչպես օժտված, այնպես էլ համեմատաբար ցածր առաջադիմություն ունեցող երեխաների ունակությունները զարգացնելու համար:

Կրթության բնագավառի գերխնդիրն է կրթության որակի բարձրացումը՝ ապահովելով համակարգի արդյունավետ գործունեությունը և քաղաքացիների՝ իրենց ձգտումներին և ընդունակություններին համապատասխան կրթություն ստանալու հավասար մատչելիությունը:

Դպրոցի հիմնական առաքելությունը եղել և մնում է ժամանակի պահանջներին համապատասխան սերունդ կրթելն ու դաստիարակելը: Զարգացող ազգային դպրոցը հզոր պետության երաշխիքն է, անվտանգության երաշխավորը: Պետության և ազգի անվտանգության հզորացման ապահովման գործում գերակա խնդիր է պետական մտածելակերպ ունեցող և ապագայի մարտահրավերներին դիմակայելու պատրաստ անհատի ձևավորումը:

Կրթական բարենպաստ միջավայրի ստեղծման անհրաժեշտությունը ենթադրում է ուսուցման ձևերի, մեթոդների և

մոտեցումների վերանայում, հանրակրթական ուսումնական
հաստատությունների նկատմամբ վերաբերմունքի ճշտում:

Համապատասխանությունը հաստատության ենթակառուցվածքների
հնարավորություններին , մարդկային ռեսուրսներին և ներուժին: Կրթության
կազմակերպման արդյունավետությունը կախված է այն բանից, թե որքանով են
դպրոցի ենթակառուցվածքները համապատասխանում արդի չափորոշիչներին:
«Նոր Կեսարիայի միջնակարգ» ՊՈԱԿ-ը, ցավոք, զուրկ է ենթակառուցվածքային
հարմարություններից.

Հանդիսությունների դահլիճ

- Կիսաքանդ բեմ
- Կոտրված, գործածության համար ոչ պիտանի նստարաններ
- Հնամաշ վարագույրներ

Լաբորատորիաներ

- Առկա են կոսմետիկ վերանորոգված դասասենյակներ՝ բետոնե հատակով
- Գույքը և նյութերը բացակայում են Արհեստանոցներ
- Առկա չեն ոչ մի տիպի արհեստանոցներ

Առարկայական կաբինետներ

- Ոչ միայն կաբինետներ չկան՝ այլև դպրոցում նորացված դիդակտիկ պարագաներն են բացակայում, եղածն էլ հնամաշ են

Ճաշարան

- Առկա է նորոգված ճաշարան տարրական դպրոցի աշակերտների համար
- Գույքի, սպասքի և տեխնիկայի կարիք կա

Բուժկետ

- Բացակայում է

Սպորտդահլիճ

- Հնամաշ գույք
- Քանդված հանդերձարաններ

Գրադարան

- Հնամաշ գրքեր,
- Կոտրված դարակաշարեր
- Կոտրված և մաշված սեղան-աթոռներ

4. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ. ԴՐԱՆՑ ՀԱՂԹԱՀԱՐՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐ	ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐ
1. Աշխատակազմի գործունեության ուժեղ կողմեր՝ տարանջատել վարչական ուսումնաօժանդակ և ուսուցչական կազմը • Դպրոցի տնօրինությունն ունի դպրոցի ղեկավարման և կառավարման անհրաժեշտ պատրաստվածություն, տիրապետում է դպրոցի ուսումնադաստիարակչական, ֆինանսատնտեսական և կառավարման ոլորտների ղեկավարման առանձնահատկություններին • Ուսումնաօժանդակ կազմը պարտաճանաչ և պատասխանատու ձևով կատարում է իր պարտականությունները: • Դպրոցը հնարավորություն է ընձեռում ուսուցիչներին՝ մասնագիտական զարգացման համար, խրախուսում է ուսուցիչների ինքնակրթությունը և լավ աշխատանքը: Ձևավորված է բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտ: 2. Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության ուժեղ կողմեր • ԱԽ-ի ակտիվ գործունեություն: • Դպրոցը կապեր ունի մասնագիտական տարբեր հաստատությունների հետ, անընդհատ տեղեկատվություն է ստանում այնտեղ տեղի ունեցող գործընթացների վերաբերյալ • Դպրոցի աշակերտները մասնակցել են տարբեր արտադասարանական և դպրոցական միջոցառումներին, մրցույթների և օլիմպիադաների, շարադրությունների մրցույթների: 3. Ծնողների, համայնքի, կառավարման խորհրդի, այլ մարմինների գործունեության ուժեղ	1. Աշխատակազմի գործունեության թույլ կողմեր/ *Սոցիալական ծանրաբեռնվածություն *Տարակարգ ստանալու և ուսուցիչների կամավոր ատեստավորմանը մասնակցելու պասիվություն 2. Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության թույլ կողմեր/ *Որոշ աշակերտների և ծնողների անտարբերությունը, *Ընթերցանության պակաս, *Ուսման նկատմամբ հետաքրքրության նվազում *Օլիմպիադաներում ցուցաբերած ցածր արդյունքներ 3. Ծնողների համայնքի կառավարման խորհրդի, այլ մարմինների գործունեության թույլ կողմեր/ *Ծնողների կողմից ոչ բավարար օժանդակություն սոցիալ-տնտեսական պայմանների պատճառով 4. Ռեսուրսներով ապահովվածության խնդիրները *Լաբորատորիաներ, սարքավորումներ, նյութեր, *Արհեստագործական սարքավորումների, գույքի անհրաժեշտություն, *Մարզադահլիճում սպորտային գույքի բացակայություն, *Միջոցառումների դահլիճում աթոռների և պատուհանների վարագույրների անհրաժեշտություն, *Դասասենյակներում պահարանների գրատախտակների աշակերտական նստարանների անհրաժեշտություն 1. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ թույլ կողմերը *Դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքները

կողմեր

- Դպրոցը համագործակցում է ընտանիքների հետ, գործուն մասնակցություն ունի համայնքի հիմնախնդիրների լուծմանը՝ աշակերտներին ներգրավելով այդ գործընթացում որպես կամավորներ:

- Դպրոցում գործում են կանոնադրության համաձայն ձևավորված խորհուրդ, մանկավարժական, ծնողական խորհուրդներ, որոնք մասնակցում են դպրոցի կառավարմանը, դպրոցին վերաբերող տարբեր հիմնախնդիրների լուծմանը:

- Դպրոցում ստեղծված է և գործում է աշակերտական ինքնավարության մարմին՝ աշակերտական խորհուրդ:

4. Ռեսուրսներով ապահովվածությունը:

- Մանկավարժական կադրեր
- Խելացի և ակտիվ աշակերտներ
- Վարչական հմուտ աշխատողներ
- Գրադարան
- Համակարգչային կաբինետ,
- Մեթոդական գրականություն, պաստառներ, քարտեզներ, ծրագրեր

5. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ հաջողություններ

- Տիրապետում են հեռավար ուսուցման տեղեկատվությանը
- Խրախուսվում է ուսուցչի աշխատանքը

- Կայքի աշխատանքներին մասնակցելը

6. Հաղորդակցության, համագործակցության ուժեղ կողմերը .

- Դասավանդման ընթացքում ուսուցիչների ու աշակերտների միջև ստեղծվում են

փոխհամագործակցության կապեր

- Իրականացվում են դպրոց-ընտանիք փոխհամագործակցությունն ամրապնդող միջոցառումներ

- Դպրոցի բոլոր խորհուրդները համագործակցում են

7. Բյուջեի ֆինանսական միջոցների հետ կապված հաջողությունները

Ֆինանսների ճիշտ և գրագետ բաշխում

6. Հաղորդակցություն և համագործակցություն .

*Դպրոցի որոշ ծնողների անտարբերությունն ու պասիվությունը:

7. Բյուջեի , ֆինանսական միջոցների հետ կապված դժվարությունները և խնդիրները .

*Ֆինանսական միջոցները չեն բավարարում դպրոցում կատարել մեծածավալ շինարարական աշատանքներ և ձեռք բերել մեծաքանակ գույք ու տեխնիկա:

8. Համագործակցություն ՀԿ-ների, ԲՈՒՀ-երի , մշակութային օջախների , եկեղեցու հետ:

*Անհրաժեշտ է ձեռնարկել քայլեր

Արդյուքում մասնակի վերանորոգված 5 կաբինետ, որոնք նախատեսված են առարկայական լաբորատորիաների համար	
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ՎՏԱՆԳՆԵՐ
1. Նոր ծրագրերի , հովանավորների, ուսումնական նախաձեռնությունների, լրացուցիչ միջոցների ներգրավում:	1. Դպրոցի շենքի մաշվածության և վթարայնության աստիճանի մեծացումը:

5.ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

5.1 Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների վերլուծությունը

«Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ –ի հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս կառավարության: «Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ –ն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և դպրոցի Կանոնադրությամբ: Տրված լիցենզիաների համաձայն դպրոցն իրավունք ունի իրականացնելու հետևյալ հանրակրթական ծրագրերը.

- Նախադպրոցական - լիցենզիա Ա N 0726
- Տարրական (ընդհանուր՝ 1-ին աստիճան) - լիցենզիա Ա N 0122
- Հիմնական (ընդհանուր՝ 2-րդ աստիճան) - լիցենզիա Ա N 0117
- Միջնակարգ (ընդհանուր՝ 3-րդ աստիճան) - լիցենզիա Ա N 0105

Դպրոցն հիմնադրվել է 1974թ-ին, ունի մեկ մասնաշենք , աշխատում է հնգօրյա աշխատանքային շաբաթով և միաժամանակ: Հիմնադրման օրվանից ի վեր չի հիմնանորոգվել, միայն 2010 թվականին փոխվել են տանիքը, պատուհանները, իսկ 2012-2013թթ. հիմնանորոգվել է ջեռուցման համակարգը:

Դպրոցն ունի հանդիսությունների դահլիճ, որն անմխիթար վիճակում է գտնվում. չունի կահավորանք, նստարաններ և ունի հիմնանորոգման կարիք :

Դպրոցն ունի սպորտդահլիճ, որը նույնպես կիսաքանդ վիճակում է գտնվում, չունի մարզագույք, ինչը խոչընդոտում է ֆիզկուլտուրայի դասապրոցեսի պատշաճ իրականացմանը:

Դպրոցում առկա է 12 դասասենյակ, երկու վարչական սենյակ, մեկ ուսուցչանոց, ԿԱՊԿՈՒ սովորողներին մասնագիտական աջակցության համար առանձին սենյակներ տրամադրելու հնարավորություն չկա՝ աջակցությունը տրամադրվում է այլ կաբինետում, մեկ ՆԶՊ կաբինետ, որը նույնպես կահավորված չէ, զենքի պահեստ, մեկ համակարգչային կաբինետ, մեկ

ճաշարան-խոհանոց, ճաշասրահ և պահեստ (վերանորոգված, բայց չկահավորված), դպրոցի շենքում առկա է մեկ սանհանգույց նախակրթարանի սաների համար, և մեկ սանհանգույց՝ աշակերտների համար:

Դպրոցն ունի բացօթյա սպորտհրապարակ՝ ֆուտբոլի և վոլեյբոլի, որը նույնպես ունի վերանորոգման կարիք: Ունի ավելի քան 3 հա դպրոցամերձ հողամաս, սակայն չունի ջրամատակարարում, ինչը անհնար է դարձնում կանաչապատումը և նպատակային օգտագործումը: Դպրոցի տարածքը ցանկապատված է, սակայն տեղ-տեղ ցանկապատը բացակայում է, որի պատճառով գյուղացիների անասուններն անխոչընդոտ մուտք են գործում դպրոցի տարածք: Դա էլ իր հերթին վտանգ է ներկայացնում աշակերտների անվտանգության համար:

Շենքը կարիք ունի հիմնանորոգման: Հոսանքի լարերը չեն փոխվել և ունեն բազմաթիվ խնդիրներ: Առկա է նաև սեյսմիկ վտանգ:

2022 թվականի սեպտեմբերի 1- ի դրությամբ դպրոցում աշխատում են 21 ուսուցիչներ, որոնցից բարձրագույն մասնագիտական կրթություն ունեն քսան ուսուցիչներ, միջին մասնագիտական կրթությամբ՝ մեկը, ով կենսաթոշակային տարիքում է, տարակարգ ունեցող ուսուցիչ չունենք: Դպրոցում սովորողների թիվը 220 (երկու հարյուր քսան) աշակերտ է և 22 (քսաներկու) նախակրթարանի սան:

Դպրոցի տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատարը Գարան Պապոյանն է, ով պաշտոնավարում է 24.10.2022թվականից:

5.2 Ուսումնական հաստատության նյութատեխնիկական բազայի վերլուծություն

Ուսումնական պարապմունքներն անցկացնելու համար առկա են կիսաքանդ դասասենյակներ, առարկայական պաստառներ, դիդակտիկ նյութեր չկան, նստարանները (եթե կարելի է այդպես անվանել) կոտրված են, ուսուցչական սեղանները հազիվ են կանգնած մնում, աթոռները՝ կոտրտված :

2023 թվականին նախատեսվում է բնագիտական առարկաների չորս լաբորատորիաների հիմնադրում և կահավորում: Դրա համար դպրոցը ստացել է հանձնարարական՝ երկրորդ հարկում ապահովել ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգ:

Հարցը լուծում է ստացել մասնակիորեն, քանի որ դպրոցի սուղ միջոցներով և Ծնողական համայնքի աջակցությամբ կարողացել են միայնկոսմետիկ վերանորոգում կատարել, իսկ բետոնե հատակը մնացել է, չի վերանորոգվել:

- ✓ Խնդիր կա նաև էլեկտրական լարերի հետ, որոնք անհրաժեշտ է փոխել:
- ✓ Անվտանգության ապահովման համար անհրաժեշտ է նաև անցկացնել շենքի սեյսմակայունության փորձաքննություն:
- ✓ Դպրոցը չունի մարզագույք, պատշաճ սպորտդահլիճ, հագեցած գրադարան, ընթերցասրահ:
- ✓ Տարրական դասարանների աշակերտների անվճար սննդի կազմակերպման համար ստեղծվել են պայմաններ. դպրոցն ընդգրկվել է ՄԱԿ-ի «Համաշխարհային պարենի» ծրագրում: Սակայն ճաշարանի սեղան-աթոռները քիչ են, եղածներն էլ փոքրիկ են, պակասում են դարակաշարերը, խոհանոցում կա սեղանի և զանազան խոհանոցային սպասքի կարիք, աշխատողները չունեն հանդերձարան, առկա սառնարանը շատ փոքրիկ է:
- ✓ Շենքն ունի լոկալ ջեռուցում:

- ✓ Համակարգչային կաբինետը կահավորված չէ , դպրոցն ունի համակարգիչների կարիք: Միայն ինֆորմատիկայի կաբինետում է առկա մեկ համակարգիչ, ինչը բավարար չէ դասապրոցեսի արդյունավետ կազմակերպման համար:
- ✓ Գրադարանը փոքր է և ունի դարակաշարերի կարիք: Գրադարանն ապահովված է դասագրքերով, գեղարվեստական և ծրագրային գրականությամբ՝ մոտ 6000 գիրք, սակայն կարիք կա ցանկը համալրելու նոր հեղինակների գրքերով:

5.3. Հաստատության կառավարման մարնի և տնօրենի համագործակցության վերլուծությունը

Հաստատության կառավարման խորհուրդը միացյալ խորհուրդ է 14 անդամից կազմված. նրանք են՝

Հարությունյան Հովհաննես-մարզպետարան

Առաքելյան Արտակ- մարզպետարան

Զաքարյան Սերիինե- մարզպետարան

Հարությունյան Գայանը-մարզպետարան

Մուրադյան Սաշա- Բերքաշատի համայնքապետարան

Վարդանյան Հասմիկ- Նոր Կեսարիայի համայնքապետարան,

Պետրոսյան Էլիզա- Բերքաշատի միջնակարգ դպրոցի ուսուցչուհի

Ասատրյան Շուշաննա-Բերքաշատի միջնակարգ դպրոցի ուսուցչուհի

Բիչախյան Շուշան- ծնող գյուղ Բերքաշատ

Հարությունյան Քնարիկ-ծնող գյուղ Բերքաշատ

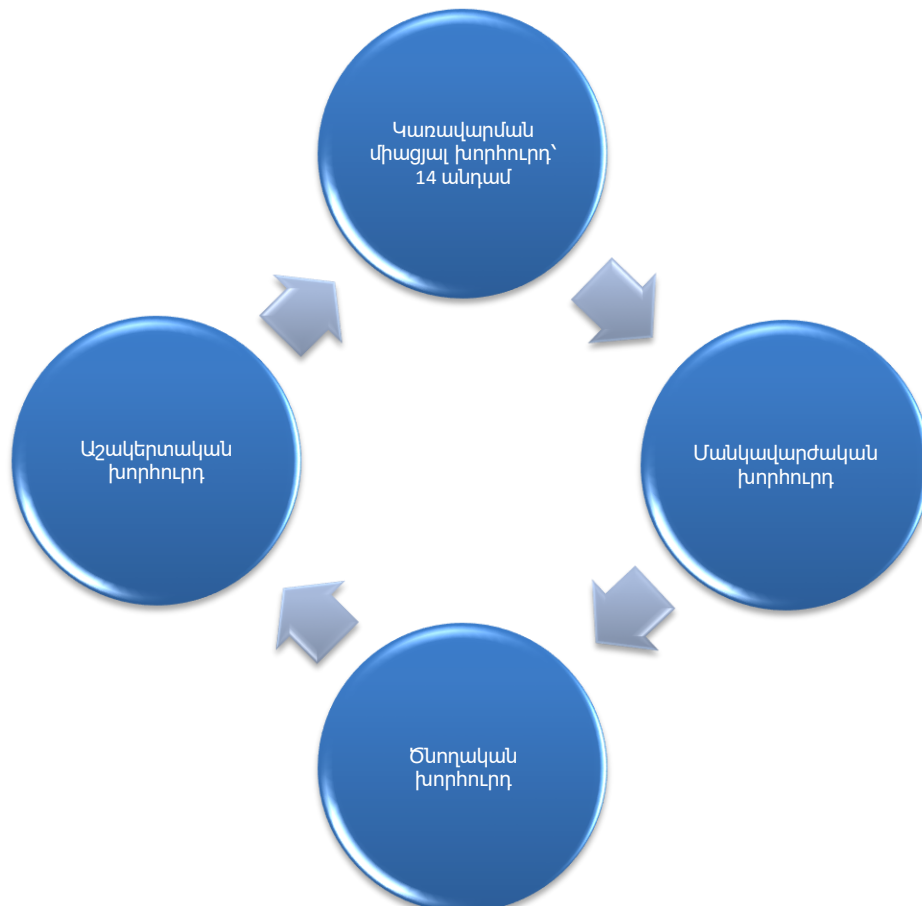
Մելիքյան Արմինե, Ասատրյան Մարինե- Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոցի ուսուցիչներ

Սարգսյան Նուբար, Սահակյան Մելինե- ծնողներ գյուղ Նոր Կեսարիա

Ըստ անհրաժեշտության հրավիրվում են խորհրդի նիստեր: Կառավարման խորհուրդը հազվադեպ է հանդես գալիս առաջարկություններով: Վերջին ուսումնական տարում դպրոցում իրականացվել է 5 դասասենյակների վերանորոգում , որոնք հետագայում լինելու են լաբորատորիաներ: Վերանորոգումն իրականացվել է դպրոցի բյուջեի հաշվին, սակայն աշխատանքներն ավարտին հասցնելու համար գումարը չի բավականացրել, լրացուցիչ ֆինանսավորման համար անհրաժեշտ է եղել կատարել հոդվածային փոփոխություն : Կառավարման խորհուրդը կողմ է քվեարկել նախաձեռնությանը, ինչի արդյունքում ավարտել են վերանորոգման աշխատանքները: Կառավարման խորհուրդը երբևէ չի խոչընդոտում դպրոցի աշխատանքներին: Ծրագրի շրջանակներում ցանկանում ենք իրականացնել որոշ փոփոխություններ, այն է նպաստել, որպեսզի կառավարման խորհուրդը սկսի հանդես գալ

առաջարկություններով , կատարել հաստիքային փոփոխություններ, բազմաբնույթ գործողություններ, որոնք կնպաստեն ուսման որակի բարձրացմանը, պայմանների բարելավմանը, դպրոցի զարգացմանը և վարկանիշի բարձրացմանը :

Դպրոցում գործում են կառավարման և խորհրդակցական հետևյալ մարմինները՝

Հիմք ընդունելով ՀՀ օրինակելի կանոնադրության դրույթները՝ բոլոր խորհրդակցական մարմինները պետք է մշակեն իրենց ներքին կանոնադրությունը, որը պետք է համապատասխանի դպրոցի և համայնքի պահանջներին և հնարավորություններին, և բխի աշակերտների շահերից՝ Ինքս կարևորում եմ բոլոր խորհուրդների ինքնավար գործունեությունը, իրենց գործողություններում ազատ լինելու հնարավորությունը:

Խորհրդակցական մարմինների ճիշտ, դրական, անկողմնակալ և նվիրված աշխատանքի արդյունավետությունից է կախված դպրոցի ընդհանուր վարկանիշը: Աշխատանքների առավել արդյունավետ կազմակերպման համարնախատեսում եմ ստեղծել հոգաբարձուների և շրջանավարտների խորհուրդ, ինչը թույլ կտա դպրոցն ավարտած շահագրգիռ անձանց մասնակցություն ունենալ դպրոցաշինության գործում:

Կառավարման միացյալ խորհուրդ՝ 14 անդամ	Դպրոցի գործունեության թափանցիկության գործում մեծ է կառավարման խորհրդի դերը. Այն պետք է ակտիվ մասնակցություն ունենա դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեության պլանավորման աշխատանքներում՝ ի շահ ֆինանսական միջոցների առավել նպատակային և արդյունավետ օգտագործմանը:
Մանկավարժական խորհուրդ	Որակյալ կրթություն ունենալու համար պետք է. • Աջակցելով ուսուցիչներին՝ նախապատրաստել ատեստավորման • Առավել հաճախ կազմակերպել մասնագիտական և մեթոդական միավորումների նիստեր, • Ընդլայնել SZS գործիքների ներդրման գործընթացը. կազմակերպել հատուկ դասընթացներ, ինչը կնպաստի, որ յուրաքանչյուր ուսուցիչ տիրապետի համակարգչային ծրագրերին և կարողանա օգտվել համացանցից • Խրախուսել ուսուցիչների ինքնակրթմանն ու

	ինքնազարգացմանը
Ծնողական խորհուրդ	Մեծացնել ծնող-դպրոց համագործակցությունը, ինչը կնպաստի խնդիրների արագ վերհանման և արագ լուծումներ գտնելուն
Աշակերտական խորհուրդ	Ստեղծել այնպիսի միջավայր, որտեղ աշակերտները հանդես կգան ազատ և անկաշկանդ՝ պահպանելով իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները

5.4 Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակների ներկայացումը

Կրթության որակն ապահովելու գործում մեծ կարևորություն ունեն

մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակները:

Իմ աշխատանքի ընթացքում աջակցելու եմ մանկավարժներին՝ ատեստավորումների, զանազան վերապատրաստումների, ինչու չէ, կամավոր ատեստավորման դիմելիս: Այժմ դպրոցում աշխատում են 21 մանկավարժներ, սակայն չունենք կամավոր ատեստավորումը հաղթահարած և տարակարգ ունեցող ուսուցիչներ: Կարևոր է նաև, որ ուսուցիչները

տեղյակ լինեն նոր չափորոշային պահանջներին և դրանք կիրառեն դասապրոցեսի ընթացքում:

Ուսուցիչն իր աշխատանքին զուգահեռ պարբերաբար վերապատրաստվելու, մասնագիտական նորություններին և դասավանդման նոր մեթոդներին ու ռազմավարություններին ծանոթանալու հնարավորություն պիտի ստանա: Նա իր մասնագիտական աճը, սակայն, պիտի ստանա դպրոցում՝ իր աշխատանքի ընթացքում: Նաև կարևորում եմ ուսուցիչներին խրատուսելն ու պարզևատրելը, ինչը կարող է լրացուցիչ խթան հանդիսանալ: Եթե դպրոցն ունի փորձառու ուսուցիչներ կամ մեթոդիստներ, ապա նրանք կարող են սկսնակ և սակավափորձ ուսուցիչների համար վերապատրաստողներ լինել: Սա մասնագիտական զարգացման մի նոր որակ է, որ կարող են ապահովել այն ուսուցիչները, ովքեր ունեն՝

- ունկնդիրների վստահությունը շահելու համար անհրաժեշտ անցյալ և փորձ
- կրթակարգի, չափորոշի և ծրագրի բովանդակության լիարժեք իրազեկություն և հայեցակարգ
- վերապատրաստողի հմտություն
- մասնագիտական իրազեկություն, անձնային որակներ և մտածողության ճկունություն
- նոր գաղափարներ ստեղծելու, կանխատեսելու, հիմնախնդիրը տեսնելու և այլ կարողություններ:

5.5 Օգտագործվող ՏՀՏ և կրթական այլ տեխնոլոգիաների ու նորարարությունների ներկայացումը, դրանց տեղն ու դերը դպրոցի զարգացման գործում

Ամեն դարաշրջան իր խնդիրներն ու պահանջներն է թելադրում դպրոցին: Կրթական նոր քաղաքականությամբ կարևորվում է ուսուցչի դերը՝ որպես բովանդակության մշակողի, որպես նորարարի: Կրթակարգը ուսուցչի գործունեության ուղեկիցն է լինելու: Մեծանում է ուսուցչի պատասխանատվությունը: Նա իր մեթոդական պատրաստականությունն ու գիտելիքները հարստացնելու խնդիր ունի: Նա պետք է ապահովի պետության ակնկալիքները հանրակրթությունից:

Համաշխարհային կրթական զարգացումներում նկատվում են հանրակրթության բովանդակության ձևավորման և ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների կազմակերպման նոր մոտեցումներ, ինչը տեղի է ունենում նաև մեր կրթական համակարգում և նաև մեր դպրոցում:

Այսօրվա մարդու կյանքում համակարգիչը հույժ կարևոր դեր ու նշանակություն է ստացել: Այն իր ծառայությունն է բերում նաև հանրակրթության ոլորտին: Էլեկտրոնային դասագրքերն ու ուսումնական նյութերն արդեն «սպառնում են» հետին պլան մղել նրանց թղթային տարբերակները: Համակարգիչը տեղեկույթի ձեռքբերման ու հաղորդման ամենատարածված և ամենաարդյունավետ միջոցն է դարձել: Այս պարագայում առանձնահատուկ կարևորություն է ստանում սովորողների տեղեկատվական մտահասության (կոմպետենտության) պատշաճ մակարդակի ձևավորման խնդիրը: Տեղեկատվական և հեռահաղորդակցական տեխնոլոգիաները դարձել են զարգացած երկրների հասարակական կյանքի ամենակարևոր տարրերը, իսկ գիտելիքն ու տեղեկույթը՝ առաջընթացի որոշիչ գործոններ: Բնական ռեսուրսները, արդյունաբերական ու ռազմական հզորությունը, ինչպես նշում են այդ հասարակարգի նշանավոր հետազոտողները, այլևս կայուն զարգացման ու բարգավաճման երաշխիքներ չեն տալիս:

Ամենահզոր կապիտալ է դառնում մարդը, նրա ինտելեկտուալ ու ստեղծագործական ընդունակությունները, ինչը պետության մրցակցային ներուժը դարձնում է կախյալ նրա քաղաքացիների գիտական ու կրթական մակարդակից:

Այս պարագան էլ հենց ամբողջ աշխարհում կրթական բարեփոխումների՝ կրթության բովանդակության վերակառուցման, ուսուցման կազմակերպման նոր՝ ժամանակին հարիր ձևերի որոնման հզոր ալիք է առաջացրել:

Գիտելիքների արագ զարգացման և նրանց մի մասի հնացման պայմաններում ուսուցման բովանդակությունը ևս կրում է համապատասխան փոփոխություններ. սովորողներին տալ հիմնարար գիտելիքներ, այն ինչ համեմատաբար կայուն է ժամանակի մեջ: Եթե սովորողը տիրապետում է տվյալ գիտության հիմունքներին և ընդունակ է սովորելու, ապա նոր իրավիճակներում նա կարող է գիտելիքների պակասը լրացնել ինքնուսուցմամբ:

Ժամանակակից մանկավարժությունը հակված է կրթության բովանդակությունը մեկնաբանելու որպես մանկավարժականացված սոցիալական փորձ, կամ սոցիալական փորձի մանկավարժական մոդել: Սա նշանակում է, որ կրթության բովանդակության մեջ պետք է արտացոլվի տվյալ հասարակության կուտակած մշակութային արժեքները, այնպես որ սովորողները ձեռք բերեն ոչ թե վերացական, կյանքից կտրված ինչ-որ գիտելիքներ ու կարողություններ, այլ կարողանան ներքնայնացնել առկա մշակութային արժեքներն ու ապրել դրանցով: Այսպիսով, մանկավարժական նոր մոտեցումները պահանջում են մի կողմից ձևավորել մարդուն անհրաժեշտ գիտելիքներ ու կարողություններ, մյուս կողմից մարդուն հասարակության լիարժեք անդամ դարձնելու համար զարգացնել այնպիսի որակներ, ինչպիսիք են քննադատական մտածողությունը, համագործակցային կարողությունները, ինքնուրույնությունը, հավակնությունների մակարդակը, ոչ ստանդարտ իրավիճակներում կողմնորոշվելու ու վճիռներ կայացնելու հմտությունները: Այս խնդիրների լուծման մի միջոց են ինտերակտիվ ուսուցման մեթոդները, ՏՀՏ-ն, կրթական այլ տեխնոլոգիաները, նորարարությունները: Մեր դպրոցում կա համակարգիչների պակաս, ինչը թույլ չի տալիս ուսուցիչներին կազմակերպել և անցկացնել ինտերակտիվ դասեր, որոնց ընթացքում կկարողանան կիրառել ՏՀՏ զանազան գործիքներ: Ուստի անհրաժեշտ է համալրել դպրոցի նյութատեխնիկական բազան

համակարգիչներով, դիդակտիկ նյութերով և ուսումնաօժանդակ այլ գործիքներով, ինչը կբարձրացնի կրթության որակը:

Այս ամենին զուգահեռ անհրաժեշտ է, որպեսզի ուսուցիչները մշտապես զբաղվեն ինքնակրթությամբ, նրանք պետք է կարողանան ժամանակին համընթաց քայլել, ուստի որպեսզի կարողանանք այս ամենը համադրել, որպես հարցի լուծում տեսնում ենք ծրագրավորողների , SՀS մասնագետների դասախոսությունների կազմակերպումը մեր դպրոցում, որպեսզի նրանք ուսուցիչներին և կրթական ոլորտի ներկայացուցիչներին կարողանան օգնել հարստացնելու իրենց գիտելիքների պաշարը: Այս հարցում նախ մեզ կարող է օգնել մեր ինֆորմատիկայի ուսուցիչը, ում հնարավորություն կտանք դասերից հետո օրինակելի դասի միջոցով ներկայացնել համակարգչային ծրագրերը, նոր պրոդուկտները, գործիքները և քանի որ մեր համակարգիչների թիվը խիստ սահմանափակ է , իսկ տեսական գիտելիքները գործնականում ամրապնդել է պետք , ապա մինչ համակարգիչներով բոլորին ապահովելը, ուսուցիչները կարող են օգտվել իրենց նոութբուքներից՝ կազմելով խմբեր:

Այսպիսի աշխատանքներ պետք է կազմակերպել պարբերաբար:

5.6 Չափորոշչային պահանջներին համապատասխան կրթության որակի վերլուծությունը

ՀՀ կրթության զարգացման 2016-2025 թթ. պետական ծրագիրը հաստատելու մասին ՀՀ օրենքի 5-րդ բաժնի 10-րդ կետը սահմանում է. «Հանրակրթության և նախնական մասնագիտական կրթության ոլորտում հիմնական գերակայությունը որակի բարձրացումն է, որի նախապայմանն է ուսումնական հաստատությունների կողմից կրթական առաքելության գիտակցումը»:

Կրթության որակի վրա ազդում են մի քանի գործոններ.

- Դպրոցի շենքային պայմանները
- Նյութատեխնիկական բազան
- Ուսուցիչների որակավորումն ու նոր գործիքների կիրառումը դասի ընթացքում

Դպրոցի գործունեության գնահատումը հիմնականում կատարվում է՝ աշակերտների կրթության որակից ելնելով, ինչի համար կարևորում են դրան նպաստող յուրաքանչյուր քայլի անհրաժեշտությունը:

Կրթության որակի բարձրացման ճանապարհին անփոխարինելի են չափորոշիչները, որակյալ ուսուցիչների առկայությունը:

«Հանրակրթության ոլորտի բարեփոխումների ներկա փուլի հիմնական խնդիրը կրթության որակի ապահովումն է: Այս նպատակով սկիզբ է դրվել բազմաթիվ նախաձեռնությունների, որոնք ներառում են կրթության որակը պայմանավորող գրեթե բոլոր գործոնները՝ մարդկային ռեսուրսները, ծրագրամեթոդական ապահովումը, նորմատիվ-իրավական դաշտը, ինստիտուցիոնալ համակարգը: Իրականացվող բարեփոխումները նպատակաուղղված են.

ա) ապահովելու որակյալ կրթություն,

բ) բարձրացնելու հանրակրթության արդյունավետությունը,

գ) կրթությունը դարձնելու արդիական, համապատասխանեցնելու զարգացման պետական, միջազգային միտումներին» :

Հանրապետության դպրոցների մեծամասնության հազեցվածությունը տեղեկատվական և հաղորդակցության տեխնոլոգիաներով (S2S), դասավանդող ուսուցիչներին համապատասխան համակարգչային գիտելիքներով զինող վերապատրաստման ծրագրերը և դասընթացները դրանց կիրառման լայն հնարավորություն են ընձեռում: Հանրակրթության կազմակերպման գործընթացում տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կիրառվում են ամենատարբեր նպատակներով՝ դպրոցավարություն, այլ դպրոցների և կազմակերպությունների հետ համագործակցություն, դպրոցական լայնածավալ նախագծեր, հետազոտական ու փորձի փոխանակման աշխատանքներ, ուսուցիչների հեռավար ուսուցում իրականացնելու, ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու, կրթական նյութեր և ուսումնական նորություններ որոնելու, շնորհանդեսներ պատրաստելու, աշակերտների, ծնողների և մասնագետների հետ հաղորդակցվելու, հաշվետվություններ ներկայացնելու համար, ցանկացած առարկայի դասավանդման գործընթացում:

Կրթության որակի ապահովման համար մեր դպրոցում տարվում են հետևյալ աշխատանքները.

- Կազմված են թեմատիկ պլաններ՝ պետական չափորոշիչներին ու ծրագրերին համապատասխան
- Մեթոդավորումները վերահսկում են այդ պլանների կատարումը
- Տրվում են հայտորոշիչ գրավոր աշխատանքներ՝ ստուգելու մնացորդային գիտելիքը
- Յուրաքանչյուր դասարանի աշակերտների՝ բոլոր առարկաների արդյունքների վերաբերյալ կազմվում են տեղեկագրեր
- Աշակերտների առաջադիմության մասին զեկուցվում է դասղեկների և մեթոդավորումների նիստերում, քննարկվում են առաջադիմությունը, որակը, հոգեբանական և ուսուցման բովանդակության լուրջ փոփոխություններին աշակերտների հարմարեցման անհրաժեշտությունն ու ձևերը
- Ըստ անհրաժեշտության՝ անցկացվում են դասարանական խորհրդակցություններ, քննարկվում ծագած խնդիրները, գտնում լուծման ուղիներ
- Կազմակերպվում են բազմաբնույթ միջոցառումներ, բաց դասեր

Մեր ծրագրի միջոցով կհամալրենք այս շարքը՝

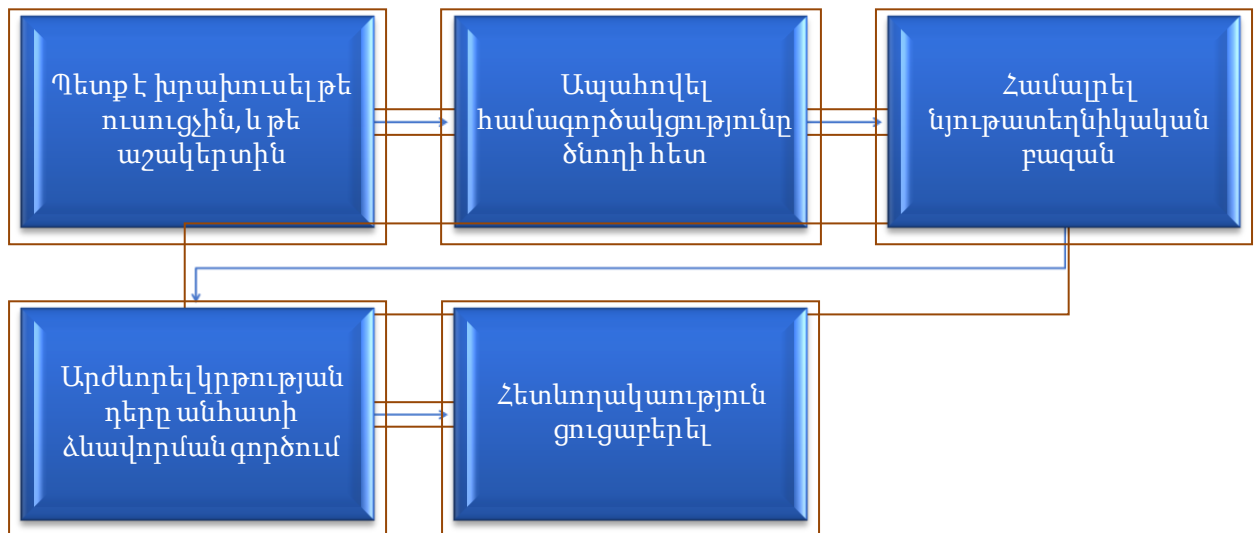
- Ապահովել ուսուցիչների շարունակական մասնագիտական աճը
- Դասապրոցեսում ներդնել նորագույն տեխնոլոգիաներ, էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսներ, արդյունավետ մեթոդներ
- Պարբերաբար իրականացնել մշտադիտարկումներ, առարկաների դասավանդման դրվածքի ուսումնասիրություններ
- Հետևողական լինել կրթության որակի շարունակական բարձրացման գործընթացում
- Բարձրացնել դպրոցի վարկանիշը

Հանրակրթության որակի բերավաճման քայլարշավ

- Երեխաների պատրաստվածության մակարդակի բարձրացում և կրթության հավասար մեկնարկային հնարավորությունների ապահովում
- Կրթության որակի հետագա բարելավում՝ ուսուցիչների վերապատրաստման և մասնագիտական զարգացման միջոցով
- Ուսումնական գործընթացում SՀՏ-ի ներդրում
- Որակի ապահովման մեխանիզմների ստեղծում և ամրապնդում
- Մասնագիտական կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգի ստեղծում
- Աջակցություն մանկավարժական կրթության բարեփոխումներին:

«Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց»-ի զարգացման ծրագիր

5.7 Բազմակարծիք, ներառական եվ մասնակցային արժեքային

միջավայրի վերլուծությունը

Կրթությունը պետք է համարվի ցանկացած անձի մարդկային ու ֆունկցիոնալ զարգացմանը նպաստող միջոց՝ անկախ ֆիզիկական կամ այլ խոչընդոտներից: Տեսագործական հետազոտությունները ցույց են տալիս, որ բազմաթիվ ուսուցիչներ կարծում են, որ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման համար իրենց անհրաժեշտ է հատուկ կրթություն: Սակայն, փորձը ցույց է տալիս, որ ԿԱՊԿՈՒ երեխաներին հանրակրթական գործընթացի մեջ ներգրավելու համար անհրաժեշտ է որակյալ, հասկանալի և մատչելի դասավանդում: Այսպիսի եզրակացություն արեցինք մենք, երբ քննարկման դրեցինք հարցը:

Հայաստանի Հանրապետությունում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթությունը կարգավորվում է «Կրթության մասին», «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին», «Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների սոցիալական պաշտպանության մասին», «Հայաստանի Հանրապետության հաշմանդամների սոցիալական պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքներով:

Հայաստանում ներառական կրթության համակարգը որպես ազգային քաղաքականություն, պաշտոնապես ընդունվել է 2003 թվականին: Այդ ժամանակից ի վեր տեղական միջազգային բազմաթիվ կազմակերպություններ նախաձեռնել են նոր ընդունված համակարգին համահունչ ծրագրեր՝ ուսուցիչներին և կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաներին օժանդակելու համար: Այդ ջանքերի շնորհիվ այսօր շատ դպրոցներ մ այդ թվում նաև մեր դպրոցը, ապահովում են կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսումնառությունը:

Ըստ կրթական հետազոտությունների և խորհրդատվությունների կենտրոնի կողմից ուսումնասիրությունների Հայաստանում գործում է ոչ թե ներառական, այլ ինտեգրված կրթություն: Այսինքն, ԿԱՊԿՈՒ երեխան ինտեգրվում է դպրոց, կրթություն է ստանում բոլորի հետ միասին, սակայն նրա նկատմամբ կիրառվում է տարբերակված մոտեցում:

Դպրոցում կան ուսուցման առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող 7 երեխաներ՝ 1 աուտիկ, 2 թեթև և 4 միջին գնահատված: Նրանց կարիքները վկայագրված են, ինտեգրված են դասարանների համակազմերում և մասնակցում են դպրոցի բոլոր միջոցառումներին: Երեխաները չունեն ռեսուրս սենյակ, նրանց աջակցություն տրամադրում են այդ պահին ազատ դասասենյակում:

Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ուսուցման կազմակերպման մեր ռազմավարությունը հինգամյա կտրվածքով կառուցվելու է հետևյալ ելակետային դրույթների վրա.

- Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները մյուսների հետ հավասար իրավունք ունեն հանրակրթական հաստատության ընտրության և պարտադիր պետական կրթական ծրագրերի յուրացման
- Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաներն իրավունք ունեն օգտվելու հատուկ մանկավարժական, առողջապահական, հոգեբանական, սոցիալական և այլ ծառայություններից՝ անկախ նրանց ընտրած ուսումնական հաստատության տիպից
- Երեխայի համակողմանի և բնականոն զարգացման նպատակով նախընտրելի է նրա կրթության կազմակերպումը առանց ընտանիքից և հասարակությունից առանձնացման

Դպրոցի զարգացման մեր ծրագրի միջոցով ներառական կրթության իրականացման գործընթացում կարևորվում է բազմամասնագիտական թիմի գործունեությունը: Բազմամասնագիտական թիմի մեջ ներգրավվելու են երեխայի կրթության համար շահագրգիռ տարբեր մասնագետները (դասավանդող ուսուցիչներ, դասղեկ, հատուկ մանկավարժ, հոգեբան, սոցիալական աշխատող, լոգոպեդ), երեխայի ծնողը և համակարգողը: Այսօր մենք չունենք անհրաժեշտ մասնագետների թիմ: Անհրաժեշտ է համալրել հատուկ մանկավարժի, հոգեբանի թափուր հաստիքները և հինել ռեսուրս սենյակ ԿԱՊԿՈՒ երեխաների կրթությունը լիարժեքորեն կազմակերպելու համար: Այսօր ԿԱՊԿՈՒ երեխաներին աջակցություն ցուցաբերվում է առկա դասասենյակներում՝ դասերից հետո: Ծրագրի իրականացման արդյունքում համալրվելու ենք թափուր հաստիքները, հինելու ենք ռեսուրս սենյակ:

Լիարժեք թիմը գնահատում է երեխայի կրթական կարիքները, հայտնաբերում է նրա առողջապահական և սոցիալական այն կարիքները, որոնք կարող են ուղղակի ազդեցություն ունենալ նրա կրթության վրա: Մշակվում է երեխայի անհատական ուսուցման պլան՝ ուղղված կարիքի բավարարմանը: Այսպիսի մոտեցումը հնարավորություն է տալիս կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխայի կրթությունը կազմակերպել հանրակրթական ընդհանուր դպրոցում՝ անհատական ուսուցման պլանով, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ հատուկ ծրագրերով:

5.8 Հալածանքի, օտարման եվ բռնության կանգարգելման գնահատման չափանիշներ

Երեխայի հանդեպ բռնությունը համընդհանուր խնդիր է: Միջազգային նորմերով այն գնահատվում է որպես երեխաների հիմնական իրավունքների և ազատությունների խախտում: Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիայի 19-րդ հոդվածը երաշխավորում է երեխաների պաշտպանությունը բռնություններից ու չարաշահումներից: Երեխայի պաշտպանության ապահովումը համարվում է պետության հիմնական պարտականություններից մեկը, իսկ մենք նաև մեր դպրոցի պարտականություններից մեկը: Պետության կողմից դեռևս սահմանված չեն բռնության երևույթի գնահատման չափանիշները, դրսևորման ձևերի, տարածվածության մասին տեղեկատվությունը, շահագրգիռ մարմինների համաձայնեցված արձագանքման և գործունեության մեխանիզմները: Բացակայում են բռնության ենթարկված երեխաների վերականգնողական ծառայությունները և երևույթի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները, ձևավորված չէ նաև հասարակության կողմից երևույթի նկատմամբ անհանդուրժողական վերաբերմունքը: Հասարակության մեջ բռնության երևույթի առկայության մասին են վկայում մասնակի հետազոտությունները, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստացված պաշտոնական տեղեկությունները, ինչպես նաև տարբեր ծառայություններից, խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատություններից ստացված տեղեկությունները:

Հալածանքի , օտարման և բռնության կանխարգելման նպատակով անհրաժեշտ է տիրապետել երեխայի հանդեպ բռնության և անտեսման կանխարգելման ու վերացման հիմնական ուղղություններին.

- Երեխայի կյանքի անվտանգությանը, նրա ազատության և արժանապատվության պաշտպանությանն ուղղված ռազմավարության կատարելագործումը.
- Երեխայի հանդեպ բռնության դեպքերի, իրավիճակների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման կառուցակարգերի ստեղծումը.
- Ընտանիքում երեխայի հանդեպ բռնության և անտեսման երևույթի կանխարգելմանը, բռնության ենթարկված երեխայի, ինչպես նաև բռնություն

գործադրող անձի սոցիալական վերականգնմանն ուղղված սոցիալական աջակցության համակարգի ներդրումը.
➤ երեխայի հանդեպ բռնության երևույթի կանխարգելմանը և վերացմանն ուղղված կրթական ծրագրերի ներդրումը.
➤ երեխայի հանդեպ բռնությունը կանխարգելող և բռնության ենթարկված երեխայի վերականգնումն իրականացնող մարմինների միջև համագործակցության կառուցակարգերի ստեղծումը.
➤ երեխայի հանդեպ բռնության երևույթի կանխարգելմանը և վերացմանը, բռնության ենթարկված երեխաների, ինչպես նաև բռնություն գործադրող անձի վերականգնմանն ուղղված պետական մարմինների և հասարակական կազմակերպությունների համագործակցության ապահովումը.
➤ զանգվածային լրատվության միջոցով երեխայի հանդեպ բռնության երևույթի նկատմամբ հասարակության կողմից անհանդուրժողական վերաբերմունքի ձևավորումը:

ՀՀ կառավարության 2004 թվականի օգոստոսի 5-ի թիվ 1324-Ն որոշմամբ հաստատված են երեխաների խնամք և պաշտպանություն իրականացնող հաստատություններում երեխաների խնամքի ու դաստիարակության համար անհրաժեշտ պետական սոցիալական նվազագույն չափորոշիչները, ըստ որի մեր դպրոցը սահմանված կարգով ապահովում է և շարունակելու է ապահովել երեխայի պաշտպանությունը հոգեբանական և ֆիզիկական բռնությունից, սեռական շահագործումից և այլասերումից, դաժան վերաբերմունքից, անուշադրությունից ու անարդարությունից, առողջությանը վտանգող նյութերից և կյանքը վտանգող պայմաններից:

5.9 Համագործակցություն ծնողական համայնքի եվ գործընկերների հետ

Երեխաներին, ծնողներին և ուսուցիչներին միավորում են ընդհանուր մտահոգություններ ու խնդիրներ, և դրանց լուծումներն էապես պայմանավորված են նրանց համագործակցության բնույթով: Դպրոցի և ընտանիքի համագործակցությունը նպատակասլաց ու երկարատև աշխատանք է, որն ամենից առաջ ենթադրում է ընտանիքի, երեխայի ընտանեկան դաստիարակության պայմանների ու յուրահատկությունների բազմակողմանի և համակարգված ուսումնասիրություն: Ուսուցիչների և ընտանիքի փոխներգործության բնույթը պայմանավորված է դպրոցի նկատմամբ ծնողների վերաբերմունքով, ինչպես նաև այն հանգամանքով, թե վերջիններս՝ ըստ իրենց իմացական կարողությունների, հայացքների ու դիրքորոշումների, որտեղ են իրենց տեսնում դաստիարակության գործընթացում: Այդ պատճառով էլ ծնողի հետ աշխատանքն անհրաժեշտ է կառուցել տարբերակված՝ չպարտադրել փոխներգործության միատեսակ ձևեր, այլ կողմնորոշվել դեպի ծնողների պահանջմունքները, ընտանիքի և ընտանեկան դաստիարակության յուրահատկությունները, ծնողներին աստիճանաբար ներգրավել դպրոցի, դասարանի և իր երեխայի գործերում:

Այս ծրագրի շրջանակում սահմանում ենք համագործակցության ուղիներ: Ուսուցիչների և ծնողների փոխներգործության ակտիվ մեթոդներ կարող են լինել փորձի փոխանակման համաժողովները, հարց ու պատասխանի երեկոները, բանավեճերը, ուսուցիչների ու մասնագետների (բժիշկներ, հոգեբաններ, սոցիալական աշխատողներ և այլն) հետ հանդիպումները: Երկխոսության պարագայում շոշափվում են խնդիրներ, որոնք երկկողմանի մտահոգության առարկա են, կամ ընդհակառակը՝ փոխանակվում են խնդիրների այն հարթակները, որոնք անհանգստացնում են կա՛մ ուսուցչին, կա՛մ ծնողին: Խնդիրները կարող են լինել ամենապարզից ամենաբարդ: Ներկայացնենք ամենապարզ օրինակներից մեկը, որն հանդիպում է յուրաքանչյուր կրթական միջավայրում: Օրինակ և՛ ծնողների, և՛ ուսուցիչների համար շատ կարևոր կարող է լինել տարրական դասարանում երեխայի ձեռագիրը, տետրի ընդհանուր էսթետիկ վիճակը, որի պահպանման շուրջ տարվում են աշխատանքներ: Համագործակցության և միասնական աշխատանքների շնորհիվ հնարավոր է հասնել որոշակի արդյունքի, քանի որ մշակվում են այդ նպատակն իրականացնելու հստակ ու երկուստեք համաձայնեցված քայլեր: Այս

պարագայում շատ կարևոր են դպրոցական համակարգում հոգեբանական, իրավաբանական, մանկավարժական և բժշկական խորհրդատվության ծառայությունների ներմուծումը և կիրառությունը, որը կստանձնի բեռնվածության մի մասը և բավական հաջողությամբ կլուծի ծագող հիմնախնդիրները: Վերը նշված օրինակում կարծում ենք անգնահատելի է հոգեբանի դերը: Համապատասխան խնդրի լուծման համար կարող են հնչել հետևյալ հարցերը՝ արդյո՞ք հնարավոր է և նպատակահարմար փոխել երեխայի ձեռագիրը կամ ամբողջովին վերացնել թափթփվածությունը տետրերի նկատմամբ, կրթական գործընթացում ինչի՞ վրա պետք է հիմնական շեշտը դնել, ի՞նչը համարել առաջնային և այլն: Հոգեբանը կամ սոցիալական մանկավարժը կարող են օգնել նաև որոշելու ծնողների հետ համագործակցության նպատակը: Հատկապես հենց նրանք են տիրապետում այնպիսի տեղեկությունների, որոնք երբեք չեն ձեռքբերվում հարցման միջոցով:

Մեր հետազոտումների համաձայն՝ աշակերտները, որոնց ծնողները ակտիվորեն մասնակցում են կրթական գործընթացին, ավելի լավ արդյունքների են հասնում. ստանում են ավելի լավ գնահատականներ, ունեն ավելի բարձր ակադեմիական ձեռքբերում և ավելի որակով կատարած տնային առաջադրանքներ: Նրանց հաճախման ցուցանիշն ավելի բարձր է, և աչքի են ընկնում դրական վարքով, բարեհամբույր են դպրոցի նկատմամբ և ունեն սեփական անձի և հնարավորությունների նկատմամբ հավատ: Երեխան կարող է լինել ընդունակ և խելացի, դասընթացներին ակտիվորեն մասնակցի և իրեն լավագույնս դրսևորի, սակայն ընտանիքում ծնողների անուշադրության պատճառով և բարձիթողի վիճակի հետևանքով դպրոցի միակողմանի աշխատանքը զգալիորեն տուժելու է: Ես որպես տնօրեն և այս ծրագրի իրականացնող պատրաստ եմ կամուրջ հանդիսանալ դպրոց-ընտանիք ակտիվ համագործակցության համար, պարբերապար իրականացնել հարցազրույցներ, բանավեճեր, հանդիպումներ, սեմինարներ:

Պետք է նշենք մի կարևոր փաստ. մանկավարժները և ծնողները ունեն ընդհանուր նպատակներ, և առանց նրանց համագործակցության երեխայի կյանքը լիարժեք չէ: Դպրոցը երեխային տալիս է ակադեմիական գիտելիքներ և իրականության նկատմամբ դաստիարակում գիտակցական վերաբերմունք: Ընտանիքն իր հերթին ապահովում է կյանքի պրակտիկ փորձ:

Մեր դպրոցի Ծնողական համայնքը պատրաստակամ է դպրոցին աջակցելու: Բերենք մեկ օրինակ՝ դպրոցի ճաշարանի սպասքը տրամադրել է Ծնողական համայնքը՝ սեփական նախաձեռնությամբ: Մեկ այլ դասարանում վերանորոգել են դասասենյակի հատակը՝ դարձյալ սեփական նախաձեռնությամբ: Նման օրինակները շատ են և գովելի, ինչը փաստում է, որ մեր ծնողներն անտարբեր չեն իրենց երեխայի կրթական միջավայրի նկատմամբ:

Տեղական ինքնակառավարման մարմինները ևս գործուն աջակցություն են ունեցել դպրոցաշինության գործում. ֆինանսավորել են, որպեսզի ճաշարանի հոսանքալարերը վերանորոգվեն և եռաֆազ հոսանք անցկացնեն, ինչպես նաև գնել և նվիրել են սառնարանը և գազօջախը:

Սակայն անհրաժեշտ է առավել սերտացնել համայնք-դպրոց կապը, և մեծացնել աջակցության շրջանակները:

5.10 Աշխատակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունների վերլուծությունը

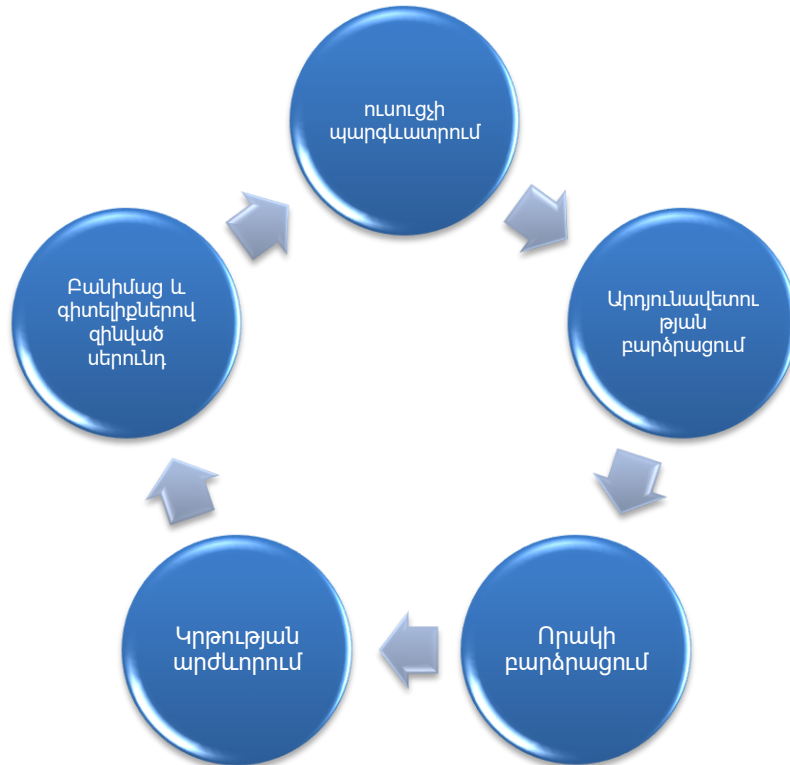
Ցանկացած ոլորտում հաջողության հասնելու լավագույն գրավականը բանիմաց և նվիրված աշխատողներ ունենալն է: Սակայն մերօրյա կրթական համակարգում անհրաժեշտ է, որպեսզի ուսուցիչը ամենօրյա ինքնակրթությամբ զբաղվի, շարունակաբար պրպտի նոր ուղիներ և մեթոդներ դասադրոցեսն առավել հազեցած, բովանդակալից և արդյունավետ դարձնելու համար:

Դպրոցի մանկավարժական համակազմի ուսուցիչները մասնակցում են հերթական ատեստավորումներին, սակայն դա բավարար չէ կրթության որակը բարձրացնելու համար: Անհրաժեշտ է խրախուսել նորարար ուսուցիչներին ոչ միայն գովեստի խոսքերով, այլև պարգևատրել պատվոգրերով, շնորհակալագրերով, ինչը կարող է խթանել մյուս ուսուցիչներին ևս: Իմ նպատակն է աջակցել մանկավարժներին, որպեսզի դիմեն կամավոր ատեստավորմանը, տարակարգ ձեռք բերելու համար քայլեր ձեռնարկեն, մասնակցեն տարատեսակ վերապատրաստումներին:

Բանիմաց ուսուցիչը կարող է բարձրացնել կրթության որակը: Ներկայումս դպրոցում ուսուցիչներին խրախուսելու գործիքներ չկան, խրախուսվում են միայն բարձր առաջադիմություն ցուցաբերած աշակերտները՝ ստանալով գովասանագրեր:

Բարձրացնելով կրթության որակը՝ կունենանք օլիմպիադայի մասնակիցներ և հաղթողներ կբարձրանա դպրոցի վարկանիշը, ինչը իմ նպատակներից մեկն է:

Ուսուցիչների աշխատանքի արժևորման արդյունքում կբարձրանա նաև նրա հեղինակությունը, ինչը կնպաստի աշակերտների շրջանում կրթության դերն արժևորելուն: Այսինքն, կարող ենք ասել, որ ուսուցչին խրախուսելն ունի շղթայական ազդեցություն.

5.11. Ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերի վերլուծությունը

Ուսումնական որակը բարելավվելու համար անհրաժեշտ է, որպեսզի դպրոցի բյուջեն լինի նպատային և նախապես պլանավորված: Կրթական կարիքների համար նախատեսված քայլերը պետք է նախօրոք մշակել, ներկայացնել դպրոցի Կառավարման խորհրդի քննարկմանը, ստանալ հավանություն, որից հետո ներկայացնել Լիազոր մարմնի հաստատմանը: Անհրաժեշտ է դպրոցի բյուջեն նպատակային և արդյունավետ օգտագործել, քանի որ <<Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոցի>> բյուջեն այնքան էլ մեծ չէ:

Դպրոցի բյուջեի ուժեղ և թույլ կողմերը	
Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
✓ Դպրոցի բյուջեի արդյունավետ և նպատակային օգտագործում ✓ Սովորողների թվաքանակի աճի ապահովում և դրան համապատասխան բյուջետային միջոցների մեծացում:	✓ Արտաբյուջետային միջոցների բացակայություն ✓ Ծնողների կողմից ներդրումների բացակայություն ✓ Դպրոցին անհրաժեշտ հաստիքների պակաս ✓ Դրամաշնորհների պակաս ✓ Կրթությանը հատկացվող նյութական և ֆինանսական միջոցների անբավարարություն

Դպրոցի ֆինանսական միջոցների հիմնական ուղղություններն են՝

- ❖ Աշխատավարձ և դրան հարող վճարներ
- ❖ Կոմունալ վճարներ
- ❖ Հերթական ատեստավորման ենթակա ուսուցիչների համար վճարներ
- ❖ Ըստ պահանջի նոր չափորոշիչներին համապատասխան դասագրքերի համալրում
- ❖ Գրենական պիտույքներ
- ❖ Դպրոցական գույք
- ❖ Տեխնիկա

- ❖ Ուսուցման գործընթացի առավել բովանդակալից և արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ դիդակտիկ պարագաներ
- ❖ Հիգիենայի պարագաներ
- ❖ Մասնակի վերանորոգումներ

6. ԴՊՐՈՑԻ ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ ԱՄՓՈՓ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
*Միասնական կոլեկտիվ *Նախաձեռնող աշակերտական կազմ *Պատրաստական ծնողներ *Բարձր կարգապահություն և պատասխանատվություն *Լոկալ ջեռուցման համակարգ *Վերանորոգված տանիք *Կոսմետիկ վերանորոգված 5 դասարն *Շենքում առկա ջրամատակարարում *Զենքի պահեստ *Վերանորոգված ճաշարան *Վերանորոգված և կահավորված նախակրթարան *Թեքահարթակի առկայություն - և *Առողջ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ	*Կամավոր ատեստավորմանը չդիմած ուսուցիչներ *Մանկավարժական համակազմում որակավորման տարակարգ չունեցողներ *Ոչ բավարար շենքային պայմաններ *Համակարգիչների պակաս *Կիսաքանդ սպորտդահլիճ և հանդիսությունների դահլիճ *Չվերանորոգված դասասենյակներ *Բուժկետի բացակայություն *Բուժետի բացակայություն *Կիսավեր գրադարան *Չբարեկարգված բակ *Սեյսմիկ վտանգ *Շախմատի դասասենյակի բացակայություն *ՆԶՊ կաբինետի բացակայություն *Դիդակտիկ նյութերի պակաս *Դպրոցում հրաձգարանի կարիք *Առարկայական օլիմպիադաների մարզային և հանրապետական փուլերում հաջողությունների բացակայություն: *Արտաբյուջետային միջոցների բացակայություն *Դրամաշնորհների պակաս *Լաբորատորիաների բացակայություն (բնագիտական, ֆիզիկայի, կենսաբանության, աշխարհագրության և ինֆորմատիկայի)նախատեսվում է համալրել ԾԻԳ-ի ծրագրով 2023թ. ամառային արձակուրդների ժամանակ *Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների համար հարմարեցված սենյակներ և սանհանգույց. *Շենքային համապատասխան տարածքների բացակայություն՝ մեկուսարան, հավելյալ աշխատասենյակներ *Նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրման բացակայություն: *Շենքի, գույքի ակնհայտ մաշվածություն *Ապաստարանի բացակայություն

7. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ և ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Յուրաքանչյուր զարգացման ծրագրի նպատակներն ու խնդիրները սահմանելիս պետք է առաջնորդվել տվյալ դպրոցի իրավիճակի վերլուծության և հիմնախնդիրների բացահայտման գործնառի արդյունքում: Նպատակը ցանկալի և նախապես կանխատեսելի վերջնարդյունքն է: Առանձնացվում են նպատակներին և խնդիրներին ներկայացվող հետևյալ պահանջները.

- Նպատակը պետք է լինի կոնկրետ և չափելի: Չնայած հիմնականում նպատակը ձևակերպվում է որակական առումով, սակայն վերջնական արդյունքները պետք է արտահայտված լինեն քանակական տվյալներով
- Նպատակը ժամանակային առումով պետք է լինի որոշակի : Յուրաքանչյուր նպատակ սահմանվում է որոշակի ժամանակահատվածի համար
- Նպատակը պետք է իրատեսական և հասանելի լինի, այն պետք է սահմանվի՝ հաշվի առնելով իրական հնարավորությունները
- Նպատակները պետք է լինեն փոխհամաձայնեցված, չպետք է հակասեն իրար:
- Նպատակը պետք է լինի ճկուն: Քանի որ արտաքին պայմանները արագ են փոփոխվում, և շատ դեպքերում հնարավոր չէ կանխատեսել դրանք, ուստի արտաքին և ներքին գործոնների փոփոխություններին համընթաց ուսումնական հաստատության նպատակները պետք է պարբերաբար վերանայվեն
- Յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման համար պետք է սահմանվեն որոշակի խնդիրներ
- Յուրաքանչյուր խնդրի իրականացման համար անհրաժեշտ է մշակել համապատասխան գործողությունները և ակնկալվող արդյունքները՝ նշելով դրանց պատասխանատուները, ժամկետները և իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցները
- Սահմանված գործողությունները պետք է նպատակաուղղված լինեն տվյալ խնդրի լուծմանը և ձևակերպված լինեն հստակ, առանց երկիմաստության, ակնկալվող արդյունքները պետք է լինեն արտահայտված կոնկրետ ցուցանիշներով (թվեր,

տոկոսներ, բնութագրիչներ) և հստակ ընկալելի լինեն տվյալ գործողությունն իրականացնող պատասխանատուների և կատարողների համար:

Նպատակների մի մասը սահմանվում են՝ ելնելով դպրոցի առկա հիմնախնդիրներից: Սակայն դրանք կարող են պայմանավորված լինել նաև տվյալ դպրոցի առաքելությունից բխող նորարական նախաձեռնություններով: Կարևոր է Ջարգացման ծրագրում հստակ ձևակերպել խնդիրները և ուղիներ առաջարկել դրանց լուծման համար:

- դպրոցում բարենպաստ կրթական միջավայրի ապահովում
- առարկայական կաբինետների ձևավորում, լաբորատորիաների վերազինում և գործարկում
- դաստիարակչական գործընթացի կատարելագործում
- մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակավորման բարձրացում
- Ժամանակակից կրթական պահանջները բավարարող ուսումնական միջավայրի ապահովում
- կրթության որակի ներքին գնահատման համակարգի կատարելագործում
- սովորողների կրթության բովանդակության վերազինում
- սովորողների հոգևոր և մտավոր ներուժի ամրապնդում, ազգային և համամարդկային արժեքների ձևավորում և զարգացում
- սովորողների գործնական հմտությունների զարգացմանն ուղղված ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ներդրում
- սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման ուղղվածության և կրթության շարունակականության համար անհրաժեշտ նախադրյալների ձևավորում
- խորհրդակցական մարմինների գործունեության խթանում և դերի բարձրացում
- արտաքին կապերի ձևավորում և ընդլայնում
- ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական և հաղորդակցական ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործման արդյունավետության բարձրացում
- կրթության մատչելիության ապահովում, դպրոցում այնպիսի հոգեբանամակավարժական միջավայրի ձևավորում, որը կնպաստի յուրաքանչյուր

սովորողի համար (այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող) որակյալ կրթության ապահովմանը

- դպրոցի կառավարման ժողովրդավարացում
- դպրոցի զարգացման գործում շահառուների մասնակցության

արդյունավետության բարձրացում:

Ընդհանուր առմամբ, սահմանված նպատակներից բխող խնդիրների լուծումը պետք է նպաստի դպրոցի վարկանիշի բարձրացմանը և զարգացմանը: Ուստի արդյունավետ ԴԶԾ կազմելու համար նպատակահարմար է դպրոցի խնդիրները սահմանել ոչ թե ընդհանրական, այլ սահմանված նպատակից բխող ակնկալվող արդյունքների ձևաչափով: Դպրոցի խնդիրները բխում են նպատակներից. դրանք ավելի մասնավոր են, քան նպատակները, այսինքն՝ կարճ ժամանակահատվածում իրականացվող գործողությունների վերաբերյալ սահմանումներ են: Յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման համար պետք է սահմանել և լուծել որոշակի փոխհամաձայնեցված խնդիրներ:

Նպատակների առավել արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ է ունենալ աշխատանքային պլան, առաջ քաշված հիմնախնդիրներ, որոնք հնարավորություն կտան առանձին քայլերով հասնելու առավելագույն արդյունքների և կնպաստեն դպրոցի հեղինակության բարձրացմանը: ԴԶԾ-ով նախատեսված են նաև հանրակրթական այլընտրանքային (փորձարարական, հեղինակային) ծրագրերով դպրոցի կողմից իրականացվող առանձին բովանդակային, կրթական տեխնոլոգիաների և ուսուցման կազմակերպման ոչ ավանդական ձևերի զարգացման ուղղությամբ իրականացվող նորարարական գործընթացները: Դրանք հանրակրթական դպրոցներում հիմնականում մեկ, առանձին դեպքերում՝ մի քանի ուղղություններով իրականացվող փոքր կրթական ծրագրեր են, որոնք հնարավոր է իրականացնել առանձին մասնագետի կամ մասնագիտական խմբի կողմից որոշակի ժամկետով՝ նախանշված ուղղությամբ արդյունավետ ուսումնառության կազմակերպման նպատակով:

Նպատակներ

Խնդիրներ

Զարգացման ծրագրի նպատակն է՝	Զարգացման ծրագրի խնդիրն է՝
✓ Ձևավորել համակողմանիորեն զարգացած ՀՀ քաղաքացի ✓ Ապահովել ՀՀ զարգացման առաջնահերթությունից բխող կրթություն ✓ Ձևավորել հասարակությանը պիտանի և ազգային ուրույն մտածելակերպով անհատներ ✓ Աշակերտների մոտ զարգացնել ազգային արժեհամակարգ ✓ Ստեղծել բարենպաստ կրթական միջավայր ✓ Բարեկարգել բակը և ցանկապատը նորոգել ✓ Համալրել համակարգչային կաբինետը ✓ Բուժկետի ստեղծում	✓ Տարբեր գործիքների կիրառմամբ հայտնաբերել առաջիկա 5 տարիների զարգացման առաջնահերթություններն ու դրանցից բխող քայլերը: ✓ Ներքին նորմատիվ ակտերի մշակում կամ վերաձևակերպում՝ ելնելով առաջիկա հինգ տարիների առաջնահերթություններից: ✓ Ռազմավարական ուղղությունների գործողությունների մշակում, ինչը կապահովի կրթական տարբեր աստիճաններում սովորողների կողմից չափորոշչային պահանջների յուրացումը ✓ Համայնքի կարիքներից և արդի կրթության չափորոշչային պահանջներից բխող կրթության կազմակերպում

8. ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

8.1. Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարման
պատասխանատուներ

2023-2028թթ. «Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿԻ Զարգացման
ծրագրով նախատեսված նպատակներին հասնելու և խնդիրները լուծելու համար

Անհրաժեշտ է հստակ սահմանել գործողությունների և քայլերի
հերթականություն, որպեսզի մոտ ապագայում ունենանք արդի
չափորոշչային պայմաններին համապատասխան կրթություն: Կրթության
ցանկալի արդյունքի համար անհրաժեշտ է ծանոթանալ նոր չափորոշիչներին,
դրանք քննարկել Մեթոդմիավորումների նիստերի ժամանակ, դպրոցն
ապահովել անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայով, ինչը թույլ կտա
դասապրոցեսն առավել հետաքրքիր դարձնել: Նպաստել մանկավարժների
մասնագիտական շարունակական կատարելագործմանը և
վերապատրաստումներին ակտիվ մասնակցելուն:

Իրականացումն ապահովող գործողություններ և միջոցառումներ	Իրականացման ժամանակացույցը	Պատասխանատուները
Իրականացնել կրթության որակի ստուգում, վեր հանել խնդիրները և գործողությունների ծրագիր, մշակել որը կիրականացնենք ըստ նախօրոք մշակված ժամանակացույցի ընթացիկ և հաջորդ ուսումնական տարիների համար, նոր չափորոշիչներին համապատասխան	2023-2024 թթ. շարունակական	Դպրոցի տնօրինություն
Ուսումնասիրել չափորոշչային նոր պահանջները, իրականացնել փորձի փոխանակում, անցկացնել փոխադարձ դասալսումներ, քննարկումներ	2023-2028թթ. շարունակական	Դպրոցի տնօրինություն, փոխտնօրեններ, ՄՄ նախագահներ, ԴԱԿ, ուսուցիչներ
Համակողմանիորեն զարգացած ՀՀ քաղաքացի ձևավորելու համար ավելացնել այցելությունները զանազան մշակութային օջախներ, կազմակերպել հանդիպումներ մշակութային գործիչների և տարբեր ՀԿ-ների հետ, համագործակցել դպրոցին մոտ գորամասի հետ	2023 թ-ի սեպտեմբերից սկսած շարունակական	Ուսուցիչներ, դասղեկներ, Ծնողական համայնք, զինղեկ
Արդի սոցիալ-քաղաքական պայմաններում, կրթության առաջնահերթությունից բխող շենքային պայմանների բարելավում՝ բարձր կրթության որակ ունենալու համար	2023-2028թթ.	Տնօրինություն, հովանավորներ

Հրաձգարանի համար նախատեսել տարածք, գտնել հովանավորներ, վերանորոգել և կահավորել	2025-2028թթ.	Դպրոցի տնօրինություն, հովանավորներ
Ընթերցասրահի կառուցում և կահավորում իրականացնել՝ դիմելով ՏԻՄ-ին, Ծնողական համայնքին, գրադարանը նոր գրքերով համալրում	2024-2026թթ. շարունակական	ՏԻՄ, տնօրինություն, Ծնողական համայնք, ՀԿ-ներ
Հստակեցնել ԿԱՊԿՈՒ երեխաների կրթական կարիքները և մշակել համապատասխան գործողություններ, դիմել հովանավորներին և Լիազոր մարմին, աջակցման կենտրոններին, ՀԿ-ներին՝ ԿԱՊԿՈՒ երեխաների կրթական միջավայրը արդի չափորոշային պահանջներին հարմարեցնելու նպատակով	2023-2024 ուստարի շարունակական	Տնօրինություն, Լիզոր մարմին, ՀԿ-ներ, Ծնողական համայնք, աջակցման կենտրոններ
Աջակցել ուսուցչական անձնակազմի շարունակական կատարելագործմանը, նոր մեթոդներով զինմանը	2023-2024թթ շարունակական	Տնօրինություն ,դպրոցի ուսուցչական համակազմ
Կազմակերպել վերապատրաստման դասընթացներ նախագծային ուսուցման, համակազմ ուսումնահետազոտական աշխատանքների անցկացման վերաբերյալ:	2023-2024թթ. շարունակական	Դպրոցի ուսուցչական
Վերանորոգել և կահավորել համակարգչային դասարանը,	2024-2028թթ. շարունակական	Դիմել մարզպետարան, գտնել հովանավորներ

կազմակերպել վերապատրաստումներ S2S գործիքների կիրառման համար		
Բարեկարգել սպորտհրապարակը, բակի տարածքը, նորոգել ցանկապատը	2023-2024թթ. շարունակական	Դպրոցի տնօրինություն, Ուսուցչական համակազմ, Աշակերտական խորհուրդ
Իրականացնել դասասենյակաների կոսմետիկ վերանորոգում, դպրոց բյուջեի տնտեսման արդյունքում իրականացնել գույքի ձեռքբերում	2023-2028թթ. շարունակական	Դպրոցի տնօրինություն, հովանավորներ
Բուժկետի ստեղծում և հարմարեցում	2026-2028թթ.	Դպրոցի տնօրինություն
«Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիայի ստեղծում	2027-2028թթ.	Դպրոցի տնօրինություն, հովանավորների միջոցներով

9.ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Զարգացման ծրագրով նախատեսված յուրաքանչյուր գործողություն հիմքում ընկած են քայլեր, որոնք կբարձրացնեն կրթության որակը և կունենանք արդի չափորոշչային պայմաններին բավարարող կրթություն: ԴՁԾ-ի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորված և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթաց է: Իբրև գնահատման գործիքներ պետք է ծառայեն յուրաքանչյուր գործողության յուրահատկությունից բխող ցուցանիշները, որոնց միջոցով կարող ենք չափել ակնկալիքների կատարողականները: ԴՁԾ-ն մշակելիս հիմք են ընդունվում դպրոցի կրթական, դաստիարակչական և այլ ցուցանիշները: Դրանք վիճակագրական այն տվյալներն են, որոնց միջոցով տեղեկություն ենք ստանում կրթության ընթացիկ վիճակի մասին: Ցուցանիշները վիճակագրական պարզ տվյալներ չեն, այլ կրում են որոշակի տեղեկույթ: Դպրոցի կրթական և այլ ցուցանիշները անհրաժեշտ են նաև ժամանակի ընթացքում դպրոցի գործունեության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունները, ուղղությունները բացահայտելու և գնահատելու համար: Դրանք նաև միջոցներ են, որոնց օգնությամբ կարելի է հետևել դպրոցում իրականացվող կրթադաստիարակչական բոլոր գործընթացներին, եթե դրանք հաշվարկվում են որոշակի կանոնակարգված պարբերականությամբ: Ցուցանիշները ամբողջացնում, ամփոփում են մեծ ծավալի վիճակագրական տվյալներ և տալիս են իրավիճակի ընդհանուր պատկերը: Գոյություն ունի դպրոցի կրթական ցուցանիշների երկու հիմնական տեսակ՝ պարզ և բարդ (գործունեության ցուցանիշներ): Աշխատանքների արդյունքում կունենանք.

- Մանկավարժական անձնակազմի մասնագիտական և դասավանդման որակների բարձրացում
- կրթության որակի բարելավում
- փորձառու և բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մանկավարժներ
- նորարար և ստեղծագործ ուսուցիչներ

- SՀS գործիքների ներառում և կիրառում դասապրոցեսում
- Կրթության որակի բարձրացում
- Մասնագիտական ճիշտ կողմնորոշում և ընտրություն
- Սովորողների նախասիրություններին և համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթության կազմակերպում
- Դպրոցն ավարտող ուրույն մտածելակերպ ունեցող քաղաքացիներ
- Կարողունակ, մրցունակ, ազգային և համամարդկային արժեքներ կրող քաղաքացի
- 21-րդ դարի պահանջներին համահունչ ազգային դպրոց
 - Բարեկարգված և գեղեցիկ բակ ու դպրոցամերձ տարածք
 - Մաքուր և գեղեցիկ դասարաններ
 - Հագեցած գրադարան և ընթերցասրահ
 - Շախմատի և ՆԶՊ կաբինետներ, դիդակտիկ նյութեր
 - Դպրոցի վարկանիշի բարձրացում

10. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ

Դպրոցի զարգացման ծրագրով նախատեսված նպատակների և խնդիրների իրագործումը կախված է որոշակի ֆինանսական միջոցներից, իսկ դպրոցի ֆինանսավորումը սահմանափակ է, որը բավարարում է հիմնականում աշխատավարձերի, հարկերի, կոմունալ վճարումների, գրենական, տնտեսական միջոցների, անհրաժեշտ ծառայությունների ծախսերի վճարմանը: Այս առումով զարգացման ծրագիրն իրագործելու համար անհրաժեշտ է ճիշտ կողմնորոշվել և կատարել իրատեսական պլանավորում՝ հաշվի առնելով նպատակների առաջնահերթությունները: Շատ կարևոր է գտնել ուղիներ առաջին հայացքից անլուծելի թվացող խնդիրների լուծման համար:

Իմ կարծիքով՝ դրանով է պայմանավորված տվյալ ուսումնական հաստատության առաջընթացն ու զարգացումը: Վերը նշված նպատակների իրագործման համար պետք է մասնակցել տարբեր դրամաշնորհների, բարեգործական միջոցառումներ կազմակերպել, դիմել տարաբնույթ բարեգործների, ինչպես նաև թույլատրված ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալել, ինչպիսիք են՝ լրացուցիչ հանրակրթական ծրագրերի իրականացումը, արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպումը, համակարգչային ծրագրերի և լեզվի ուսուցման կազմակերպումը, սովորողների սննդի կազմակերպումը, ինչպես նաև ուսումնաարտադրական գործունեության ծավալումը և արտադրանքի իրացումը:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացման ընթացքում հնարավոր ռիսկերն են.

Հնարավոր ռիսկերը	Հնարավոր ռիսկերը մեղմացնող կամ չեզոքացնող գործողությունները
Աշակերտների թվով պայմանավորված դպրոցի ֆինանսավորման պակասը	Նախաձեռնել արտաբյուջետային միջոցները ձևավորող ծրագրերի իրականացում
Դպրոցի ֆինանսավորման սահմանափակ լինելը	Մշակել լրացուցիչ ֆինանսի ձեռքբերման պլան
Ուսումնական հաստատության նյութատեխնիկական բազայի ոչ բավարար հագեցվածությունը	Հարստացնել դպրոցի նյութատեխնիկական բազան
Դպրոցի բյուջեի սխալ պլանավորման արդյունքում ոչ բավարար տնտեսումներ	Մշակել դպրոցի ֆինանսական միջոցների արդյունավետ կառավարման պլան
Ծնողական համայնքի պասսիվությունը	Սերտացնել ծնող-դպրոց կապը՝ նրանց հաղորդակից դարձնելով դպրոցի հեռանկարային ծրագրի կետերին

Համատեղ աշխատանքներ կատարելու, համագործակցության պակասը	Աշխատել առավել հաճախ հանդիպումներ կազմակերպել խորհրդակցական մարմինների հետ, ակտիվացնել համագործակցությունը
Ուսուցիչների պասսիվության դրսևորումը	Աջակցել ուսուցիչների մասնակցությանը վերապատրաստումներին, ատեստացիաների (այդ թվում կամավոր) որակավորման բարձրացման ուղղությամբ աշխատանքներ տանելուն:
Համայնքի պասսիվության դրսևորումը	Կարևորել համայնք-դպրոց կապը, ապահովել համայնքի մասնակցությունը դպրոցական ծրագրերին, միջոցառումներին:
Աշակերտների պատրաստակամության պակասը	Ստեղծել շրջանավարտների խորհուրդ, խրախուսել ակտիվություն դրսևորած աշակերտներին, լսել նրանց առաջարկությունները, քննարկումներ անցկացնել, պատասխանել հուզող հարցերին
Նպատակների և դրանց իրականացման համար նախատեսված միջոցների ոչ ռեալ գնահատումը	Նպատակները սահմանելիս ցուցաբերել հնարավորությունների ռեալ գնահատում, չտրվել զգացմունքներին
Այլ գործոններ	

Ըստ կանխատեսման հնարավորության, ռիսկերը կարելի է տարբերակել այսպես.

- ✓ Կանխատեսելի ռիսկերը հիմնականում կապված են գործընթացի առանձին փուլերի հետ. նրանց կանխատեսելիությունը լինում է հարաբերական բնույթի:
- ✓ Չկանխատեսվող ռիսկերը այն ռիսկերն են, որոնք ընդհանրապես անկանխատեսելի են, օրինակ՝ ֆորս մաժորային իրավիճակները:

ԴՁԾ-ում ռիսկերը նպատակահարմար է պլանավորել դպրոցի գործունեության որևէ ոլորտի համար նպատակներ ու խնդիրներ սահմանելիս: Դրանք պլանավորելուց հետո պետք է պլանավորել «ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները»: Վերջիններս մարդկային և նյութական ռեսուրսների ուղղորդման և հավաքագրման գործողություններն են, որոնք պետք է չեզոքացնեն սահմանված նպատակներին հասնելու հնարավոր խոչընդոտները:

11. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳԱՆԵՐԸ

Դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ են որոշակի միջոցներ: Յուրաքանչյուր գործողության իրականացման և արդյունքների ապահովման համար պետք է կոնկրետ նշել պահանջվող միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները: Կարևոր է նշել, որ, հաստատությունում առկա է անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական միջոցների և նյութատեխնիկական պարագաների համալրման կարիք, ինչի արդյունքում կապահովվի դպրոցի զարգացման ծրագրի արդյունավետ իրականացումը: Ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ է ուսումնական հաստատության աշխատակազմի, ծնողների և աշակերտական համակազմի հետ սերտ համագործակցային աշխատանքի ձևավորում: Այդ շրջանակներում նախատեսված կարիքները պետք է նախապես մշակվեն և պլանավորվեն: Ուսումնական պլանին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման, կրթական գործընթացի կազմակերպման համար պետք է միջոցներ և նպաստավոր պայմաններ ստեղծել, որպեսզի ունենանք ցանկալի վերջնարդյունք:

Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոցի զարգացումն ապահովելու, սահմանված նպատակներին հասնելու և ընդհանուր ուսումնական բարենպաստ միջավայր ստեղծելու համար առկա են հետևյալ խնդիրները.

- ❖ Ընթերցասրահի ստեղծում, ուսումնամեթոդական և գեղարվեստական գրականության պաշարի համալրում,
- ❖ Համակարգչային կաբինետի ստեղծում, SՀS նորագույն համակարգչային սարքավորումների ձեռքբերում,
- ❖ Առարկայական կաբինետների ձևավորում, անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովում
- ❖ Բնագիտական լաբորատորիայի ստեղծում
- ❖ ԿԱՊԿՈՒ սովորողների համար ֆիզիկական միջավայրի ձևավորում և անհատական հարմարեցումների ապահովում
- ❖ դասասենյակների վերանորոգում և անհրաժեշտ գույքով կահավորում
- ❖ հրաձգարանի վերանորոգում, կահավորում
- ❖ դպրոցական մարզադաշտի բարեկարգում:

12. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՎԵՐԱՀԱՏՎՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ

Դպրոցի զարգացման ծրագրի վերահսկողությունն իրականացվում է ուսումնական հաստատության կառավարման խորհրդի կողմից՝ ամեն կիսամյակի վերջում, տարվա ընթացքում առնվազն երկու անգամ: Ծրագրի յուրաքանչյուր գործողության համար պետք է մշակել վերահսկողության մեխանիզմներ, հաշվետվության ձևեր, ժամանակացույց և լ դրանք ներկայացնել խորհրդի հաստատմանը:

Պետք է յուրաքանչյուր տարի Խորհրդին ներկայացնել Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, որը կներառի ծրագրի յուրաքանչյուր բաղադրիչի կատարման վերաբերյալ չափելի տեղեկատվություն: Խորհրդին ներկայացվում է նաև տարեկան աշխատանքային պլանի ընտրված ժամանակահատվածի համար հաշվետվություն, որը ներառում է.

- ✓ Նախապես նշված խնդիրների կատարմանն ուղղված գործողությունների իրականացման արդյունքները և դրանց հիմնավորումները
- ✓ գործողությունների չկատարված կամ թերի կատարված լինելու պատճառները
- ✓ սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման գնահատումը
- ✓ առաջարկություններ զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը դպրոցի առաջիկա 5 տարիների հեռանկարային զարգացման ծրագիր է, և ինչքան էլ այնտեղ պլանավորված նպատակները, խնդիրները և գործողությունները հստակ ներկայացված լինեն, ժամանակի ընթացքում, տարբեր գործոններով պայմանավորված, կարող են ենթարկվել փոփոխությունների: Դպրոցի խորհրդի կողմից ԴԶԾ-ի իրականացման վերահսկողությունը նպատակ ունի խորհրդատվական աջակցությամբ, առկա ռեսուրսների ճիշտ ուղղորդմամբ և այլ աշխատանքներով օգնել տնօրենին ԴԶԾ-ի իրականացման բոլոր փուլերում:

Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի վերահսկողությունն իրականացվում է հետևյալ դրույթներով.

- Դպրոցի խորհրդի և տնօրենի համագործակցության ապահովում
- Դպրոցի խորհրդի կողմից տնօրենին խորհրդատվական և այլ աջակցության շարունակական տրամադրում

- Դպրոցի խորհրդի կողմից տարեկան առնվազն 2 անգամ դպրոցի տվյալ ուստարվա համար ժամանակացույցով նախատեսված միջոցառումների իրականացման քննարկում ու համապատասխան գնահատականների ամրագրում
- Համայնքի և դպրոցի այլ շահառուների շարունակական ներգրավում դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացման աշխատանքներին և այդ շրջանակում կազմակերպված միջոցառումներին
- Յուրաքանչյուր տարվա ավարտին ծրագրի վերանայում՝ ըստ ներքին գնահատման արդյունքների

Չնայած Զարգացման ծրագրում նշված է նպատակների և խնդիրների իրականացման ենթադրյալ ժամանակացույցը, սակայն դրանք կարող են փոփոխվել մի շարք արտաքին և ներքին գործոններից: Այդ ամենից ելնելով՝ Զարգացման ծրագրի կատարողականի ամենաարդյունավետ տարբերակը տարեկան հաշվետվության մշակումն է, որի ձևաչափը ներկայացված է ստորև.

«Նոր Կեսարիայի միջնակարգ դպրոց»-ի զարգացման ծրագիր

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ №

№	Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվ ող արդյունք	Սահմանվ ած Ժամկետ	Կատարված աշխատանք ի նկարագրու թյուն	Սահմանված Ժամկետում միջոցառման/ գործողության չկատարման կամ մասնակի կատարման (առկայության դեպքում) պատճառները	Զարգացման ծրագրում փոփոխություննե ր և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկություն ներ	Նշումներ
1							
2							
3							
4							
5							

